

Příprava finančního sektoru na zavedení eura

1. fáze

- I. Metodika přechodu na euro a duálního označování cen na kapitálovém trhu.
- II. Konverze úrokových sazeb.
- III. Metodika přepočtu zůstatků na účtech, teze přechodu bankovního sektoru vč. platebního styku na euro.

aktualizace

2009

Úvodní poznámka

Tento dokument představuje aktualizovanou verzi materiálu „Příprava finančního sektoru na zavedení eura“, který zpracovala pracovní skupina NKS pro finanční sektor v r. 2008.

Oproti původní verzi došlo k rozšíření jednotlivých metodik, zejména pak o jejich obohacení na základě vyhodnocení zkušeností Slovenska v procesu zavádění eura.

Praha, listopad 2009

OBSAH

I. Metodika přechodu z Kč na euro a duálního označování cen na kapitálovém trhu.....	1
A. Přepočítání a zaokrouhlování.....	6
Východiska	6
Podílové listy	6
Současný stav.....	6
Možné problémy.....	7
Doporučení	8
Akciové.....	8
Současný stav.....	8
Možné problémy.....	8
Přepočítání tržních cen akcií	9
Doporučení	9
Přepočítání jmenovitých hodnot akcií při přepočtu základního kapitálu ..	9
Metody přepočtu jmenovitých hodnot akcií, resp. základního kapitálu	10
Zhodnocení metod přepočtu základního kapitálu	11
Doporučení	12
Dluhopisy	13
Současný stav.....	13
Možné problémy.....	13
Doporučení	14
Ostatní produkty kapitálového trhu - deriváty	14
Současný stav.....	14
Možné problémy.....	14
Doporučení	15
Pravidla společná všem produktům KT.....	16
Vypořádání obchodů	16
Metoda zaokrouhlování po položkách.....	17
Metoda zaokrouhlování výsledné částky.....	18
Doporučení	18
Přepočítání a uvádění jmenovitých hodnot CP	19
Specifika přepočtu jmenovitých hodnot listinných cenných papírů ...	20
Přepočítání historických hodnot cenných papírů	21
Komunikace poskytovatelů FS se zákazníky	21
B. Duální označování cen	22
Východiska	22
Informace o cenách vlastních produktů KT.....	23
Stavové výpisy portfolia.....	24
Výpisy o cash flow.....	24
Výpis transakcí (změn v portfoliu)	25
Výpis (přehled) pokynů	26
SMS zprávy	27
Ceníky poplatků.....	27
Veřejně poskytované informace	28

Příloha 1: Modelové varianty přepočtu cenových údajů z Kč na EUR....	31
Modelové varianty přepočtu investice do podílových listů.....	31
Modelový příklad přepočtu základního kapitálu a jmenovité hodnoty akcií metodou TOP – DOWN	33
Modelové varianty přepočtu investice do akcií metodou BOTTOM-UP	33
Modelové varianty přepočtu investice do dluhopisů	35
Modelové varianty vypořádání obchodů při přepočtu tržních cen CP metodou zaokrouhlení po položkách.....	36
Modelové varianty vypořádání obchodů při přepočtu tržní ceny CP metodou zaokrouhlení výsledné částky.....	38
Modelový přepočet výkonnosti hypotetického cenného papíru.....	38
Příloha 2: Příklady výpisů a ceníků služeb poskytovaných spotřebitelům na kapitálovém trhu.....	42
Stavové výpisy portfolia.....	42
Výpisy o cash flow.....	42
Výpisy transakcí (změn v portfoliu).....	43
Výpis/přehled pokynů	44
Ceník služeb obchodníka s cennými papíry	44
Příloha 3: Zahraniční zkušenosti a opatření při zavádění nové měny....	45
Přepočet základního kapitálu a hodnot cenných papírů na Slovensku	45
Vybrané způsoby duálního označování cen na Slovensku.....	46
Duální označování cen v písemné formě	46
Duální označování cen při přímém elektronickém přístupu k účtu ...	47
Duální označování cen poplatků	47
Duální označování cenových informací o hodnotě investice/majetku	48
Zhodnocení slovenských opatření – způsobů duálního označování cen	48
Různé metody přepočtu základního kapitálu využité v ostatních zemích EU	49
II. Konverze úrokových sazeb po přijetí eura	52
Úvod:	52
Korunové sazby – dnešní situace	52
Eurozóna a její úrokové sazby	53
Návrh konverzního předpisu	54
Důležité zastřešující formulace	56
III. Metodika přepočtu zůstatků na účtech vč. zaokrouhlování	59
Základní principy přepočtu zůstatků na účtech bank	59
Závěr	60
Příloha: Přechod od korunového k eurovému bezhotovostnímu platebnímu styku.....	61
Bezhotovostní platební styk a související oblasti.....	61
1. Změny v národní infrastruktuře	61
2. Zapojení do pan-evropských systémů.....	61
3. Další oblasti.....	63
4. Změny v komerčních bankách.....	64
5. Komunikace.....	66

I. Metodika přechodu z Kč na euro a duálního označování cen na kapitálovém trhu


Dokument je členěn na dvě samostatné části - zaokrouhlování a duální označování cen. První část se snaží postihnout možné problémy spojené se zaokrouhlováním tržních cen a jmenovitých hodnot cenných papírů obchodovaných na českém kapitálovém trhu, přičemž struktura materiálu odpovídá jednotlivým druhům cenných papírů obchodovaných na kapitálovém trhu. Druhá část dokumentu se zabývá aplikací pravidel duálního označování cen na kapitálovém trhu, přičemž členění respektuje základní typy informací, které jsou poskytovány spotřebitelům, tj. příjemcům finančních služeb.

V příloze jsou dále uvedeny související analytické podklady a další doplňující informace, které s oběma částmi tématicky souvisí, a které jsou k dokumentu přiloženy pro porovnání se zahraničními zkušenostmi a z důvodu snazšího pochopení výsledných doporučení.

EXECUTIVE SUMMARY

V souvislosti s plánovaným zavedením eura v ČR byla pro oblast kapitálového trhu (dále také jen „KT“) vypracována analýza možných pravidel týkající se (i) přepočtu cenových údajů, včetně následného souvisejícího zaokrouhlování a (ii) duálního označování cenových údajů. Níže je uveden stručný přehled výsledných doporučení:

Symbol  označuje legislativně stanovenou povinnost.

Symbol  označuje pravidlo vydané formou doporučení.

Přepočítání a zaokrouhlování

- Ceny produktů kapitálového trhu vyjádřené v EUR budou uváděny s níže uvedeným počtem desetinných míst:

	<i>Tržní ceny (kurzy)</i>	<i>Jmenovité hodnoty</i>
Podílové listy	6-8 desetinných míst	6-8 desetinných míst
Akcie	neregulováno	2-6 deset. míst, přepočítání metodou „po položkách“; zvolený počet deset. míst se při přepočtu základního kapitálu uplatní v rámci emise pro všechny akcie se stejnou jmenovitou hodnotou
Dluhopisy	neregulováno	2 desetinná místa
Ostatní CP (deriváty)	multiplikátory u derivátů, jejichž podkladové aktivum bude denominováno jinak než v Kč na 2 desetinná místa	

- Eurová částka k vypořádání obchodů realizovaných v Kč bude spočtena metodou přepočtu a zaokrouhlení výsledné částky, kdy je
 - 1) proveden součet všech zobchodovaných položek (cenných papírů) v Kč
 - 2) tento součet (v Kč) je přepočten pomocí přepočítacího koeficientu na EUR
 - 3) a výsledná součtová suma (v EUR) je zaokrouhlena s přesností na standardně stanovený počet desetinných míst.

Výjimkou z tohoto pravidla budou obchody realizované na základě povinných nabídek převzetí, kde bude výsledná eurová částka k vypořádání vypočtena metodou přepočtu a zaokrouhlení po položkách.

- Přepočítání jmenovitých hodnot CP bude proveden emitenty, kteří tyto nové hodnoty v EUR uveřejní a oznámí osobám vedoucí centrální a navazující evidenci nebo osobám vedoucím samostatnou evidenci. Tyto osoby
 - provedou ve svých systémech zápis jmenovitých hodnot v EUR a
 - uvedou jmenovité hodnoty v EUR na svých webových stránkách.

V případě, že osoby vedoucí evidenci od emitentů neobdrží příslušné přepočtené hodnoty, provedou přepočítání samy, a to s co největší povolenou přesností.

- Podnikatelské subjekty na KT osloví své zákazníky a informují je o tom, že pokyny zákazníků zadané v Kč zůstávají platné s tím, že budou přepočteny na eurové hodnoty dle standardních pravidel s přesností na 2 desetinná místa



Duální zobrazování

- Obecně nebude pro oblast kapitálového trhu stanovena povinnost uvádět veškeré údaje duálně (v Kč i v EUR).
- Legislativně bude stanovena povinnost **uvádět v písemné komunikaci** (tam kde se vyskytují údaje o cenách) **přepočítací koeficient**.
- Pro specifické druhy informací poskytované spotřebitelům na FT budou legislativně nebo formou doporučení stanovena pravidla dle této tabulky:



Typ poskytované informace	Opatření
<i>stavové výpisy</i>	<ul style="list-style-type: none"> poskytovatelé služeb na KT poskytnou svým zákazníkům ke dni konverze dva totožné výpisy - jeden bude v Kč a druhý v EUR (výpisy mohou být doplněny informačním letákem upřesňujícím metodu přepočtu) duálně budou uváděny konečné sumy součtů jednotlivých kategorií
<i>výpisy o cash flow</i>	<ul style="list-style-type: none"> duálně budou uváděny konečné sumy součtů jednotlivých kategorií
<i>výpisy transakcí</i>	<ul style="list-style-type: none"> duálně budou uváděny cenové údaje na výpisech zobrazujících pro určitý CP transakce v Kč za období přede dnem € a současně transakce v EUR za období po dni €
<i>výpisy pokynů</i>	<ul style="list-style-type: none"> duálně budou uváděny cenové údaje tam, kde jsou po dni € zobrazovány původní a stále platné pokyny, zadané v Kč, ale přepočtené na eurové hodnoty
<i>sms zprávy</i>	<ul style="list-style-type: none"> není regulováno




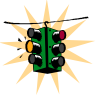






- Všechny uváděné ceny poplatků účtované konečným spotřebitelům i související limitní hodnoty budou zobrazovány duálně.



- Vybraným podnikatelským subjektům – např. BCPP – bude vydáno doporučení zobrazovat ceníky duálně i v případě obchodních aktivit mezi podnikateli navzájem.
- Bude vydáno doporučení pro organizátory regulovaného trhu duálně označovat ceny minimálně v rozsahu uzavíracích kurzů, případně dalších údajů, např. souhrnné informace. 
- Formou doporučení budou osloveny významné podnikatelské subjekty kapitálového trhu zveřejňující cenové informace v tisku nebo na webových stránkách, aby uváděly v textech a datových sestavách cenové informace duálně tehdy, pokud jsou uváděny ceny v Kč a současně v EUR (např. v časových řadách, komparacích, atp.). 

A. Přepočet a zaokrouhlování

Východiska

Výhradně pro ilustrativní potřeby tento text používá hodnotu přepočítacího koeficientu $1 \text{ €} = 24,5670 \text{ Kč}$.

V případě převodu cen a jmenovitých hodnot z Kč na EUR vzniká problém stanovení počtu desetinných míst, na která se budou hodnoty jednotlivých instrumentů zaokrouhlovat. Zde je třeba pro zaokrouhlování stanovit vhodný poměr mezi požadavkem na *co nejmenší odchylku od původní hodnoty* a požadavkem *co nejmenší administrativní zátěže* vyplývající z velkého množství desetinných míst, přičemž pro různé typy produktů kapitálového trhu (dále jen „KT“) je vhodné metodu zaokrouhlování, tj. počet desetinných míst, stanovit odlišně vzhledem k odlišným charakteristikám, které jednotlivé specifické produktové typy vykazují.

Z hlediska možných problémů při konverzi hodnot z Kč na EUR a následného zaokrouhlování je nutné rozlišovat mezi konverzí tržních cen a konverzí jmenovitých hodnot CP. V prvním případě vzniká problém možného znehodnocení (eventuelně zhodnocení) investice vlivem přepočtu a zaokrouhlení, a tedy následné změny hodnoty tržních cen CP, kdy i relativně malý rozdíl způsobený zaokrouhlením na přepočítávané jednotce může způsobit v případě velkého množství jednotek (cenných papírů) citelný rozdíl v souhrnu (portfoliu investora) vlivem kumulace přepočítávacích, resp. zaokrouhlovacích rozdílů.

Ve druhém případě vzniká problém nekonzistence hodnoty součtu přepočtených CP, které byly jednotlivě přepočteny a zaokrouhleny, s hodnotou celé emise (v případě akcií základního kapitálu). Přestože si jsou oba výše uvedené problémy vzájemně podobné, je třeba k nim přistupovat odděleně. Tomu odpovídá i struktura následujících subkapitol.

Podílové listy

Současný stav

V případě podílových listů není legislativně stanoven počet desetinných míst, na která je třeba uvádět aktuální hodnotu (tržní cenu) podílového listu - uvádí se na

počet desetinných míst stanovený ve statutu fondu, což ve většině případů představuje přesnost na 4 desetinná místa.

V současné době se aktuální hodnota jednotlivých podílů v podílových fondech v České republice (dále jen „ČR“) pohybuje v rozmezí necelého jednoho haléře až stovek tisíc Kč¹. Výše zmíněné hodnoty jsou však extrémní případy, naprostá většina podílových fondů vykazuje hodnotu v řádu několika desítek haléřů až několik desítek tisíc Kč.

Možné problémy

V případě podílových listů se mohou vyskytnout problémy vzniklé v souvislosti se zaokrouhlováním při konverzi aktuálních hodnot podílových listů z Kč na EUR, kdy vlivem zaokrouhlování jednotlivých podílů může dojít, vzhledem k velkému množství jednotek s nízkou hodnotou, k relativně velké změně hodnoty celkové investice.

Kromě aktuálních hodnot jsou uváděny i jmenovité hodnoty podílových listů fondů kolektivního investování, tj. jmenovité hodnoty u všech podílových listů uzavřených podílových fondů a u podílových listů otevřených podílových fondů tam, kde je jmenovitá hodnota stanovena.

Vzhledem k tomu, že jmenovité hodnoty podílových listů jsou informativním ukazatelem, který nemá vypovídací schopnost o výkonnosti fondu ani o majetkových právech podílníků a vzhledem k tomu, že v případě přepočtu jmenovitých hodnot podílových listů nevzniká problém dodržení rovnosti součtu jmenovitých hodnot s kategorií obdobnou např. základnímu kapitálu společnosti (blíže viz kapitola Přepočet jmenovitých hodnot akcií při přepočtu základního kapitálu), zabývá se další část této kapitoly pouze problematikou aktuálních hodnot podílových listů s tím, že metodu přepočtu (počet desetinných míst) jmenovitých hodnot podílových listů je vhodné zvolit konzistentně s metodou přepočtu aktuálních hodnot podílových listů.

V Příloze 1, v části Modelové varianty přepočtu investice do podílových listů jsou uvedeny příklady přepočtu investice do podílových listů v celkové hodnotě zhruba 1 milion Kč. Pro naprostou většinu podílových listů v ČR bude dostačující, resp.

¹ Např. podílový fond KBC INSTITUTIONALS – II, kurz k 16.4.2008 1 000 000 Kč, zdroj: www.penize.cz

případná odchylka způsobená zaokrouhlováním bude dostatečně malá, pokud bude aktuální hodnota podílového listu v EUR vyjadřována s přesností na 6 desetinných míst. Přesto však mohou existovat podílové listy s velmi nízkou aktuální hodnotou, u kterých by zaokrouhlování na 6 desetinných míst způsobilo nikoliv zcela zanedbatelné nepřesnosti a je žádoucí těmto investičním společnostem, případně podílovým fondům umožnit přepočítání s větší přesností, tj. se zaokrouhlením na více desetinných míst.

Doporučení



Vzhledem k tomu, že mohou existovat podílové listy jak s velmi nízkou, tak s poměrně vysokou hodnotou, je za současných podmínek na kapitálovém trhu vhodným řešením stanovit povinnost zaokrouhlovat **aktuální hodnoty (kurzy) i jmenovité hodnoty podílových listů v EUR s přesností na 6 až 8 desetinných míst.**

Toto doporučení znamená nutnost úpravy systémů tak, aby byly schopny pracovat s vyšším počtem desetinných míst.

Akcie

Současný stav

Jmenovité hodnoty stejně jako tržní ceny akcií se v ČR pohybují řádově v rozmezí několika Kč až několik tisíc Kč.

Možné problémy

V případě akcií přichází v úvahu kromě stanovení pravidel pro přepočítání tržních cen akcií rovněž nastavení pravidel pro přepočítání jmenovitých hodnot akcií, přičemž při přepočtu jmenovitých hodnot akcií z Kč na EUR vzniká problém přepočtu hodnoty základního kapitálu, který se musí ve výsledku rovnat (resp. maximálně se blížit) součtu přepočtených jmenovitých hodnot jednotlivých emitovaných akcií.

V zásadě se jedná o problematiku:

- 1) přepočtu tržních cen akcií a
- 2) přepočtu jmenovitých hodnot akcií souvisejícího s přepočtem základního kapitálu, kdy vlivem zaokrouhlování jednotlivých akcií může docházet k relativně velkým změnám základního kapitálu.

Přepočet tržních cen akcií

Standardní kotace akcií (a ostatních investičních nástrojů) na regulovaných trzích v Evropské unii (dále jen „EU“) je vyjadřována v rozlišení na dvě desetinná místa.

Tržní ceny investičních nástrojů se na regulovaném trhu vytváří k danému okamžiku na základě poptávky a nabídky a přepočítací koeficient nemá před a po zavedení EUR na tržní cenu investičního nástroje žádný vliv (tržní cena investičního nástroje před zavedením a po zavedení je určena trhem v korunách a posléze v EUR). Vliv přepočítacího koeficientu tedy může nastat pouze na objednávky a převody, které budou vloženy do systému (Burza cenných papírů Praha (dále jen „BCPP“), RM-Systému nebo vypořádacího systému, mnohostranný obchodní systém, Středisko cenných papírů, resp. centrální depozitář) před zavedením jednotné měny, ale budou vypořádány již v EUR (viz kapitola Vypořádání obchodů).

Doporučení



Vzhledem k tomu, že tržní ceny investičních nástrojů se na regulovaném trhu vytváří na základě poptávky a nabídky a přepočítací koeficient nemá před a po zavedení EUR na tržní cenu investičního nástroje žádný vliv, **není nutné regulovat počet desetinných míst při kotování tržních cen akcií.**

Přepočet jmenovitých hodnot akcií při přepočtu základního kapitálu

V případě přepočtu jmenovitých hodnot akcií je třeba respektovat základní pravidlo, že součet všech akcií daného emitenta se musí rovnat celkové sumě základního kapitálu, a to jak před přepočtem (v Kč), tak po něm (v EUR).

V zásadě přichází v úvahu problém metody přepočtu hodnoty akcií a problém procesu zápisu a zveřejnění nové jmenovité hodnoty akcií:

Metody přepočtu jmenovitých hodnot akcií, resp. základního kapitálu²

A) Metoda TOP-DOWN (metoda zaokrouhlení výsledné částky)

Metoda TOP-DOWN představuje postup, kdy je

- 1) nejprve přepočtena hodnota základního kapitál z Kč na EUR
- 2) tato částka je (s určitou přesností) zaokrouhlena
- 3) částka vzniklá v kroku č. 2 je rozdělena na jednotlivé cenné papíry (dále jen „CP“).

Výhody:

- nedochází ke změně základního kapitálu (emitent nemusí svolávat valnou hromadu a absolvovat proceduru změny základního kapitálu
- jednoduchost převodu základního kapitálu
- nemění se poměr majetkových práv

Nevýhody:

- velký počet desetinných míst u jednotlivých CP
- administrativní a technologická manipulace a náročnost

Podrobnější analýza této metody je obsahem Přílohy 1 v části Modelový příklad přepočtu základního kapitálu a jmenovité hodnoty akciové společnosti metodou TOP – DOWN, kde je uveden modelový příklad přepočtu základního kapitálu a hodnoty akciové společnosti. z těchto příkladů je zřejmé, že metoda TOP-DOWN může ve svém důsledku vést k velkému počtu desetinných míst u jmenovitých hodnot akcií denominovaných v nové měně.

B) Metoda BOTTOM-UP (metoda zaokrouhlení po položkách³)

Tato metoda představuje postup, kdy je

² Část pojednávající o třech základních metodách přepočtu základního kapitálu z Kč na EUR vychází ze slovenského materiálu „Analýza možností redenominácie základného imania“ vypracovaného Ministerstvom spravodlivosti SR.

³ V materiálu „Základní pravidla přepočtu, zaokrouhlování a zarovnávání peněžních částek při zavádění eura“ se tato metoda nazývá „metoda po položkách“.

- 1) nejprve přepočtena z Kč na EUR hodnota každého CP,
- 2) hodnota každého CP je zaokrouhlena s určitou přesností a
- 3) každá částka vzniklá v předchozím kroku je sečtena a výsledný součet odpovídá hodnotě základnímu kapitálu.

Výhody: nemění se poměr majetkových práv

Nevýhody: dochází ke změně hodnoty základního kapitálu

Další podrobnosti jsou uvedeny v Příloze 1 v části Modelové varianty přepočtu investice do akcií metodou BOTTOM-UP, kde je uvedena analýza srovnávající různý počet desetinných míst pro zaokrouhlení při přepočtu jmenovitých hodnot akcií, resp. základního kapitálu metodou BOTTOM – UP. Z porovnání jednotlivých variant vyplývá, že dostačující počet desetinných míst při vyjadřování jmenovitých hodnot akcií se pohybuje v rozmezí 2 až 6 desetinných míst.

C) Metoda NO PAR VALUE

V zásadě se jedná o metodu vzdání se jmenovité hodnoty CP. Přestala by se používat jmenovitá hodnota a nadále by se pracovalo pouze s tržní cenou akcie.

Výhody: není třeba přizpůsobovat výši základního kapitálu

Nevýhody: velká legislativní náročnost vyplývající ze změny celého systému, nutná úprava všech právních předpisů odkazujících na jmenovitou hodnotu cenných papírů.

Zhodnocení metod přepočtu základního kapitálu

Jako nejméně výhodná se jeví metoda přepočtu TOP-DOWN vzhledem k zásadní nevýhodě, a to velkému množství desetinných míst při vyjadřování hodnoty jednotlivých CP. V rámci této metody by nejspíše muselo být vzhledem k přílišnému množství desetinných míst umožněno podnikům měnit výši základního kapitálu, což by mělo *de facto* za následek konverzi metodou BOTTOM-UP.

Metoda „no par value“ na jedné straně představuje „elegantní“ řešení problematiky přepočtu základního kapitálu vzhledem k tomu, že odpadá problém dodržení rovnosti základního kapitálu a součtu jmenovitých hodnot emitovaných akcií a tedy problém se zaokrouhlováním jmenovitých hodnot jednotlivých akcií, na straně

druhé by striktní zavedení této metody představovalo značnou změnu ve zvyklostech zacházení s akcemi i v legislativě upravující příslušnou problematiku.

Ze zahraničních zkušeností⁴ vyplývá, že v členských státech, kde byla pro přepočtení základního kapitálu využita metoda „no par value“⁵, byla pro přepočtení současně umožněna i jedna z ostatních jmenovaných metod (bottom-up či top-down). Žádný z členských států nevyužil metodu „no par value“ jakožto výhradní metodu přepočtu základního kapitálu⁶.

Z výše uvedeného je zřejmé, že i v případě, kdy by byla metoda zrušení jmenovité hodnoty akcií „no par value“ využita a subjektům umožněno transformovat již upsané akcie s jmenovitou hodnotou na „no par“ akcie, bylo by přesto nutné stanovit pravidla, resp. metodu přepočtu základního kapitálu pro společnosti, které by se rozhodly zachovat u svých akcií jmenovitou hodnotu.

Doporučení

S přihlédnutím k výše uvedeným nevýhodám přepočtu metodou TOP-DOWN a pouze částečnému řešení problému metodou NO PAR se v současné době pro ČR jako **vhodná metoda přepočtu základního kapitálu jeví metoda BOTTOM-UP**. To však nevylučuje případnou paralelní diskusi nad možným zavedením metody NO PAR jako alternativního režimu nejen z důvodu zavedení eura. Tato metoda sice představuje tříštění dosavadních institutů akciového práva, v zahraničí však byla kladně přijata. Pokud by bylo rozhodnuto o zavedení této metody, její spuštění je vhodné načasovat právě na den zavedení eura.



Pro vykazování jmenovitých hodnot akcií je vhodné stanovit přesnost vykazování na 2 až 6 desetinných míst s tím, že pokud bude umožněno emitentům zvolit si při přepočtu jmenovitých hodnot akcií počet desetinných míst (z povoleného rozsahu), na které se budou jmenovité hodnoty v nové měně vyjadřovat, bude stanovena povinnost tento zvolený počet desetinných míst

⁴ Viz kapitola Různé metody přepočtu základního kapitálu využití v ostatních zemích EU v Příloze 3.

⁵ Variantu „no par value“ využila například Belgie, a to tak, že nominální hodnoty akcií byly zrušeny ještě přede dnem zavedení eura, takže ke dni € nebylo třeba nominální hodnoty akcií konvertovat.

⁶ Zkušenosti z Rakouska jsou popsány v kapitole Různé metody přepočtu základního kapitálu využití v ostatních zemích EU, v Příloze 3.

uveřejnit a použít jej při přepočtu a vyjádření nové hodnoty v EUR u všech akcií se stejnou jmenovitou hodnotou v rámci základního kapitálu konkrétní společnosti.⁷

Poznámka k přepočtu základního kapitálu:

Problematika přepočtu jmenovitých hodnot akcií při přepočtu základního kapitálu řešená v rámci této kapitoly (Metody přepočtu jmenovitých hodnot akcií, resp. základního kapitálu) se úzce dotýká dalších oblastí mezi které patří

- přepočet základního kapitálu u ostatních společností (jiných než akciových),
- způsob, jakým bude zaúčtován případný rozdíl vzniklý změnou základního kapitálu (díky zaokrouhlovacím rozdílům při součtu přepočtených hodnot akcií),
- úprava minimální požadované výše základního kapitálu stanovená v některých právních předpisech, resp. situace, kdy po přepočtu základního kapitálu na eura může dojít k situaci, kdy některé společnosti nebudou vyhovovat zákonem stanovené podmínce.

Výše uvedené okruhy problémů přesahují rámec této metodiky a měly by být řešeny obecně pro celou ekonomiku.

Dluhopisy

Současný stav

Dluhopisy jsou v ČR vydávány v jmenovitých hodnotách řádově v desítkách tisíc až desítkách milionů Kč, jejich tržní cena je uváděna v procentuálním vyjádření k příslušným jmenovitým hodnotám.

Možné problémy

V případě dluhopisů se mohou vyskytnout problémy vzniklé v souvislosti se zaokrouhlováním při konverzi jmenovitých hodnot dluhopisů, kdy vlivem zaokrouhlování jednotlivých CP může dojít k relativně velké změně hodnoty celkové investice (portfolia).

⁷ Přepočet jmenovitých hodnot akcií provedou emitenti cenných papírů, kteří vypočtené hodnoty sdělí osobám vedoucím centrální a navazující evidenci, nebo osobám vedoucí samostatnou evidenci. (viz kapitola Přepočet a uvádění jmenovitých hodnot CP)

V Příloze 1, v části Modelové varianty přepočtu investice do dluhopisů je uvedený příklad přepočtu jmenovité hodnoty dluhopisů, ze kterého vyplývá, že i při jmenovité hodnotě dluhopisu ve výši 10 000 Kč je maximální možný rozdíl v hodnotě investice při zaokrouhlování na 2 desetinná místa zhruba 0,001228 % celkové investice, což představuje zanedbatelný rozdíl.



Doporučení

Jako nejvhodnější varianta se jeví stanovení povinnosti zaokrouhlovat jmenovité hodnoty dluhopisů v EUR s přesností na 2 desetinná místa.

Ostatní produkty kapitálového trhu - deriváty

Současný stav

Mezi ostatní produkty KT standardně obchodovanými v ČR na regulovaných trzích patří zejména warranty, futures a investiční certifikáty (dále také jen „deriváty“ nebo „derivátové CP“). V ČR se ceny derivátů nejčastěji uvádějí s přesností na 2 desetinná místa, legislativně však tato oblast není upravena. Ceny derivátů se v závislosti na konkrétním druhu pohybují od několika Kč až po několik tisíc Kč.

Možné problémy

Prvním z problémů, obdobných jako v případě ostatních cenných papírů, je počet desetinných míst, na které se budou uvádět tržní ceny derivátů.

Další problémovou oblastí je přepočet tzv. multiplikátoru, který vyjadřuje u derivátů poměr změnou hodnoty podkladového aktiva a změnou hodnoty derivátu (viz rovnice (1)).

$$(1) \quad \Delta \text{Hodnota derivátu} = \text{Multiplikátor} \times \Delta \text{Hodnota podkladového aktiva}$$

Tento poměr se nezmění v případě derivátů, jejichž podkladové aktivum je uváděno ve stejných jednotkách jako samotná tržní cena derivátu (např. pokud jsou obě kategorie v Kč); v tomto případě dojde proporcionalně stejné změně hodnoty podkladového aktiva i derivátu (dle přepočítacímu koeficientu) a poměr, který vyjadřuje multiplikátor, se nezmění. V tomto případě není nutné přepočítávat multiplikátor.

Jinou situaci představují deriváty, jejichž podkladové aktivum zůstane v původních jednotkách, zatímco hodnota derivátu se změní (např. z Kč na EUR). Jedná se o deriváty, jejichž podkladové aktivum je vyjádřeno jiných jednotkách než v Kč (např. deriváty na index, aktiva v cizí měně nebo úrokovou míru). U těchto derivátů bude nutné stanovit nový multiplikátor vyjadřující vztah mezi podkladovým aktivem (jehož jednotky se nezmění) a hodnotou derivátu, která bude nově vyjadřována v eurech.

Vyjdeme-li z rovnice (1), pak vztah mezi původním korunovým multiplikátorem a novým eurovým vyjadřuje rovnice (2)

(2)

$\text{Multiplikátor}_{\text{EUR}} = \frac{\text{Multiplikátor}_{\text{Kč}}}{\text{přepočítací koeficient}}$
--

Protože bude nutné nový multiplikátor zaokrouhlit, změní se i poměr mezi podkladovým aktivem a hodnotou derivátu.

Z výše uvedeného vyplývají dva problémy týkající se přepočtu multiplikátoru:

- stanovení metody přepočtu multiplikátoru, resp. stanovení počtu desetinných míst přepočteného multiplikátoru a
- problému neceločíselného (nově přepočteného) multiplikátoru

Přepočet multiplikátoru pro derivát, jehož podkladové aktivum je vyjádřeno jinak než Kč, je ilustrován v Příloze 1 v části Konverze korunového futures na index PX. Z analýzy provedené pro okruh těchto derivátů obchodovaných na regulovaném trhu v ČR vyplývá, že dostačující přesnost pro přepočet multiplikátoru bude odpovídat 2 desetinným místům.

Doporučení



Vzhledem k tomu, že tržní ceny investičních nástrojů se na regulovaném trhu vytváří na základě poptávky a nabídky a přepočítací koeficient nemá před a po zavedení EUR na tržní cenu investičního nástroje žádný vliv, **není nutné regulovat počet desetinných míst při kotování tržních cen derivátů.**

V případě multiplikátoru u derivátů, jejichž podkladové aktivum bude denominováno jinak než v Kč, je vhodným řešením stanovit povinnost přepočíst **multiplikátor s přesností na 2 desetinná místa.**

Problém nově vzniklého neceločíselného multiplikátoru lze vyřešit pomocí rozdělení neboli „**splitu**“ **těchto kontraktů** tak, že každá pozice bude konvertována na identickou pozici sestávající se ze dvou nových kontraktů, z nichž jeden bude obsahovat celočíselný multiplikátor a druhý neceločíselný multiplikátor rovnající se neceločíselnému zbytku. Pro investory lze také zavést pobídky s cílem uzavřít co nejdříve pozice s neceločíselným multiplikátorem a současně nebude možné otevírat nové pozice derivátů s neceločíselným multiplikátorem. Po uzavření všech pozic s neceločíselným multiplikátorem by byly nadále obchodovány pouze deriváty s celočíselným multiplikátorem.

S ohledem na současný stav derivátového trhu v ČR, kde se obchoduje pouze velmi malý počet nástrojů, a s přihlédnutím k očekávané dynamice rozvoje těchto investičních nástrojů v tuto chvíli metodika doporučuje zavést pouze pravidlo pro uvádění desetinných míst multiplikátoru. Další pravidla týkající se derivátů (např. možnost splitu derivátů s neceločíselným multiplikátorem, zavedení pobídek k rychlému uzavření kontraktů s neceločíselnými multiplikátory) budou zvažena až v rámci předpokládané **revize metodiky** provedené **v čase € - 3 roky.**

V případě derivátů je relevantní také otázka konverze realizační ceny kontraktu uzavřeného v Kč, avšak vypořádaného již v EUR. Vzhledem k relativně dlouhému času zbývajícimu na přípravu zavedení eura je tato otázka zatím řešena pravidly stanovenými v Národním plánu, tedy ponecháním přesnosti na dvě desetinná místa. V rámci předpokládané revize metodiky v čase **€ - 3 roky bude** provedena analýza situace na derivátovém trhu. V případě, že se ukáže potřeba stanovení vyšší přesnosti přepočtu (více desetinných míst) jako oprávněná, bude tato metodika adekvátně doplněna.

Pravidla společná všem produktům KT

Vypořádání obchodů

Možným zdrojem zaokrouhlovacích rozdílů je přepočet částky k vypořádání obchodu realizovaného v Kč, avšak vypořádávaného již v EUR.

Pro přepočtení částky k vypořádání přichází v úvahu dvě metody:

- A) metoda zaokrouhlení po položkách, kdy se v rámci jednoho uzavřeného obchodu nejprve přepočítávají ceny jednotlivých zobchodovaných kusů CP z Kč na EUR, poté se již jako přepočtené sečtou a vypořádají, a
- B) metoda zaokrouhlení výsledné částky, kdy se součet cen všech zobchodovaných kusů CP v rámci jednoho obchodu (tedy celková částka k vypořádání) přepočte z Kč na EUR a poté vypořádá.

V závislosti na použité metodě přepočtu může v případě přepočtu tržní ceny CP docházet k ne zcela zanedbatelným odchylkám při přepočtu částky k vypořádání u obchodů realizovaných v Kč a vypořádaných již v nové měně.

Metoda zaokrouhlení po položkách

Metoda zaokrouhlení po položkách znamená, že se budou obchody uzavřené za jednotkovou cenu P v Kč a vypořádané za celkovou sumu v EUR přepočítávat metodou, kdy bude v rámci vypořádání obchodu s počtem n cenných papírů

- 1) přepočtena cena P jednoho zobchodovaného CP z Kč na EUR,
- 2) tato vypočtená cena v EUR bude s určitou přesností zaokrouhlena a nakonec bude
- 3) sečtena celková suma všech n přepočtených a zaokrouhlených cen v EUR,

přičemž tato suma bude představovat konečnou částku určenou k vypořádání.

V případě zvolení metody přepočtu vypořádací částky po položkách přichází v úvahu dvě níže uvedené způsoby implementace v praxi:

- 1) Vytvoření speciálních operací (u subjektů provádějících vypořádání obchodů), které ošetří přepočtení z Kč na EUR. Tento přepočtení (přepočtení tržní ceny 1 investičního nástroje v EUR) bude nastaven s přesností na 6 desetinných míst a výsledný objem obchodu (převodu) bude zaokrouhlen na 2 desetinná místa.
- 2) Zavedení takové úpravy obchodování, aby nedošlo ke konverzi převodů ke dni zavedení eura (dále také jen „den €“). Toho je možné dosáhnout tím, že k přechodu na obchodování v EUR dojde ještě před dnem zavedení EUR jako národní měny, a to n obchodních dní před přechodem na EUR s tím, že n je standardní doba

vypořádání. Obchody a transakce, které nemají standardní periodu vypořádání by musely být v mezidobí omezeny.



Vzhledem k tomu, že řešení pod č. 2 by představovalo omezení obchodů a transakcí, které nemají stanovenou standardní dobu vypořádání, **uvažujeme v další části této subkapitoly (Vypořádání obchodů) řešení č. 1 – vytvoření speciálních operací přepočtu z Kč na EUR.**

V Příloze 1 v části Modelové varianty vypořádání obchodů při přepočtu tržní ceny CP metodou zaokrouhlení po položkách jsou uvedeny modelové varianty přepočtu tržní ceny CP metodou zaokrouhlení po položkách.

Metoda zaokrouhlení výsledné částky

Metoda zaokrouhlení výsledné částky představuje postup, kdy je

- 1) proveden součet všech n zobchodovaných položek v Kč
- 2) tento součet (v Kč) je přepočten na EUR a
- 3) výsledná součtová suma (v EUR) je zaokrouhlena s přesností na stanovený počet desetinných míst.

V Příloze 1 v části Modelové varianty vypořádání obchodů při přepočtu tržní ceny CP metodou zaokrouhlení výsledné částky je uvedena tabulka s různými modelovými variantami investic do cenných papírů při přepočtu výsledné vypořádací částky získané metodou zaokrouhlení výsledné částky s přesností na 2 desetinná místa (eurocenty).

Vzhledem k tomu, že je v rámci této metody zaokrouhlována pouze jedna, výsledná částka určená k vypořádání, je rozdíl vypořádávané částky v EUR oproti částce v Kč způsobený přepočtem měn, resp. zaokrouhlováním při přepočtu se zaokrouhlováním na eurocenty, vždy stejný, a to maximálně 0,5 eurocentu.

Doporučení



Vhodnou metodou pro přepočet obchodů realizovaných v Kč a vypořádávaných v EUR se jeví metoda zaokrouhlení výsledné částky vzhledem ke své jednoduchosti a minimálním nepřesnostem vzniklým z důvodu zaokrouhlování.

Výjimkou z výše uvedeného pravidla budou představovat obchody uzavřené na základě povinných nabídek převzetí dle příslušného právního předpisu⁸. Pro tyto obchody je stanovena cena, za kterou dochází k odkupu CP od investora. Pokud by byla cena povinné nabídky převzetí vyhlášena před dnem € (tedy v Kč) a obchod uzavřen a vypořádán taktéž před dnem €, nevzniká žádný problém.

Pokud by byl obchod vypořádán až po dni € metodou zaokrouhlení výsledné částky, nebude odpovídat cena povinné nabídky převzetí v Kč přepočítaná na EUR dle pravidel přepočtu s cenou, která by byla vypočítána vydělením částky k vypořádání počtem zobchodovaných CP. Sice zde nevzniká ztráta investora z pohledu celého obchodu (viz důvody pro zavedení metody zaokrouhlení výsledné částky), dochází však k nerovnému zacházení s akcionáři.

Vzhledem k výše uvedenému je vhodným řešením stanovit **výjimku pro vypořádání obchodu uzavřených na základě povinných nabídek převzetí, kde budou tyto obchody vypořádány metodou po položkách.**

Možnou alternativou, která u vypořádání všech obchodů eliminuje problém s konverzí výsledné částky k vypořádání, je zavedení úpravy obchodování tak, že v posledních dnech roku budou obchody sjednávány již v EUR a takto také po dni € vypořádány. Rozhodnutí o takovém opatření přísluší organizátorům jednotlivých regulovaných trhů.

Přepočet a uvádění jmenovitých hodnot CP

V případě cenných papírů, u nichž je uváděna jmenovitá hodnota, bude stanoveno, že **osoby vedoucí centrální a navazující evidenci nebo osoby vedoucí samostatnou evidenci**

- **provedou ve svých systémech zápis jmenovitých hodnot v EUR na základě žádosti emitentů a**
- **uvedou jmenovité hodnoty v EUR na svých webových stránkách.**

V případě, že osoby vedoucí centrální a navazující/samostatnou evidenci neobdrží ve stanovené lhůtě (např. 1 měsíce) přede dnem € požadavek od emitenta, mají tyto osoby právo provést přepočet jmenovité hodnoty bez součinnosti s emitentem; v tomto případě použijí osoby vedoucí evidenci přiměřeně výše uvedená pravidla pro

⁸ Zákon č. 104/2008 SB., o povinných nabídkách převzetí a o změně některých dalších zákonů, v platném znění.

přepočet s tím, že přepočet jmenovitých hodnot provedou s co největší přesností, tedy se zaokrouhlením výsledné eurové jmenovité hodnoty na nejvýše povolený počet desetinných míst.

Regulované trhy a osoby provozující vypořádací systémy provedou příslušné změny jmenovitých hodnot v systémech a uveřejní je na svých webových stránkách.

Specifika přepočtu jmenovitých hodnot listinných cenných papírů

Jmenovité hodnoty v Kč uvedené na pláštích listinných cenných papírů se budou v souladu se zásadou kontinuity právních nástrojů⁹ považovat za eurové hodnoty a budou přepočteny stejně jako jmenovité hodnoty zaknihovaných CP podle pravidel uvedených v předchozích kapitolách tohoto oddílu (A. Přepočet a zaokrouhlování).

V případě cenných papírů, kde bude umožněno emitentům zvolit si při přepočtu z Kč na EUR počet desetinných míst (u podílových listů a akcií), si bude muset držitel příslušných CP sám aktivně zjistit informace o tom, jaká přesnost byla emitentem zvolena pro přepočet jmenovitých hodnot dané emise, tj. na jaký počet desetinných míst se přepočtou a následně zaokrouhlí jmenovité hodnoty jím držených CP (např. na webových stránkách emitenta).

V případě CP, kde bude metoda přepočtu (vč. počtu desetinných míst pro zaokrouhlení) stanovena jednoznačně, tento problém odpadá a jmenovitá hodnota v Kč bude považována za eurovou jmenovitou hodnotu, přepočtenou dle obecných pravidel zaokrouhlování a vyjádřenou s přesností na předem stanovený počet desetinných míst.



Přestože budou jmenovité hodnoty vyznačené na listinných CP v souladu se zásadou kontinuity právních nástrojů považovány za hodnoty v EUR, bude z důvodu lepší srozumitelnosti pro investory uložena emitentům těchto listinných CP povinnost při prvním předložení držiteli CP (např. na valné hromadě, při výplatě kupónu dluhového CP, atd.) vyznačit na plášť CP příslušnou jmenovitou hodnotu v EUR, pokud o to držitel CP požádá.

⁹ Zmiňovaná pravidla a zásady najde čtenář v Národním plánu zavedení eura schváleném vládou ČR dne 11. dubna 2007.

Přepočet historických hodnot cenných papírů

Historické korunové hodnoty cenných papírů budou přepočteny standardně pomocí stanoveného přepočítávacího koeficientu a v souladu s obecnými základními zásadami přepočtu stanovenými v Národním plánu, a zaokrouhleny s přesností na takový počet desetinných míst odpovídající eurové hodnotě stanovené pro příslušný druh investičního nástroje dle tohoto dokumentu. Tímto bude zachována srovnatelnost historických a nových hodnot.

Při výpočtu výkonnosti cenných papírů budou tyto přepočtené hodnoty vstupovat do vzorců výpočtu bez zaokrouhlení z důvodu získání co nejpřesnějšího výsledku.

V Příloze 1 v části Modelový přepočet výkonnosti hypotetického cenného papíru je uveden vzorový výpočet výkonnosti cenného papíru kotovaného v období před i po zavedení eura.

Komunikace poskytovatelů FS se zákazníky

V souladu se zásadou kontinuity právních nástrojů budou pokyny zadané zákazníky v Kč platné i po dni € s tím, že budou standardně přepočteny na euro. k zajištění toho, aby nevznikaly na straně zákazníků poskytovatelů finančních služeb (dále jen „FS“) na KT pochybnosti o platnosti těchto příkazů, je vhodné např.



formou doporučení oslovit podnikatelské subjekty, které přijímají od zákazníků – spotřebitelů pokyny, aby své zákazníky vhodným způsobem informovaly o tom, že pokyny zadané v Kč přede dnem € zůstanou v souladu se zásadou kontinuity právních nástrojů platné s tím, že budou přepočteny na eurové hodnoty standardně podle přepočítacího koeficientu, s přesností na 2 desetinná místa.

B. Duální označování cen

Východiska

Koncept duálního označování cen, jehož základní zásady definuje Národní plán, spočívá v současném uvádění cen v Kč i v EUR¹⁰ po stanovenou dobu v obchodních vztazích tam, kde je jedním ze subjektů občan - spotřebitel¹¹.

Důvody tohoto opatření obecně jsou:

- 1) umožnit veřejnosti, aby si lépe zvykla na novou měnu a současně
- 2) ochránit spotřebitele před snahami prodejců zneužít zavádění nové měny k neopodstatněnému navyšování cen.

Z Národního plánu vyplývá, že duální označování cen zboží a služeb bude vyžadováno všude tam, kde se občanovi zobrazuje peněžní částka, cena nebo hodnota v domácí měně; je tedy zřejmé, že se toto opatření bude týkat všech¹² sektorů ekonomiky, včetně KT. Vzhledem ke specifčnosti podmínek KT je třeba zvážit určité výjimky z duálního označování cen.

Kapitálový trh obecně je trhem spíše komplikovaným a klienti, kteří se na něm pohybují, patří mezi část populace s vyšším stupněm finanční gramotnosti. O těchto spotřebitelích lze předpokládat, že nebudou pociťovat psychologické problémy s přechodem na novou měnu tak intenzivně jako spotřebitelé v jiných sektorech (ať již finančních nebo nefinančních). Kromě toho je na KT zcela běžné, že jsou produkty obchodovány v jiných měnách, než je národní měna, a spotřebitelé jsou často již zvyklí na přepočty mezi měnami. Obdobně lze také očekávat, že tito spotřebitelé budou schopni lépe vyhodnotit případné neopodstatněné navyšování cen (poplatků).

Kromě výše uvedeného hovoří pro argument ve prospěch výjimky z duálního označování cen skutečnost, že

- většina cen je vytvářena na veřejných trzích na základě nabídky a poptávky, kde trh plní základní roli transparentnosti ocenění,

¹⁰ Informace o cenách v jiné měně než v domácí nepodléhají duálnímu označování.

¹¹ Informace poskytované podnikatelským subjektům nepodléhají duálnímu označování.

¹² resp. velké většiny

- aktuální hodnoty (tržní ceny) otevřených podílových fondů jsou ve své většině kalkulovány na základě denního ocenění majetku uvnitř fondu a existující procedury garantují transparentnost ocenění každého podílového listu bez ohledu na měnu, ve které je aktuální hodnota vyhlášena a
- úpravy systémů pro tisk dvojích cen na výpisech by dosáhly řádu desítek milionů korun (pro všechny distributory investičních instrumentů aktivní v ČR) a přínos takto podávaných cen by nebyl zřejmě adekvátní vynaloženým nákladům.

Své opodstatnění však má duální označování v případech

- **zobrazování informací o poplatcích** za služby poskytované v souvislosti s obchody na KT, tj. zejména ceníků poplatků účtovaných obchodníky s cennými papíry, správci CP a dalšími podnikatelskými subjekty poskytujícími služby v sektoru KT, kde se domníváme, že by spotřebitelé mohli být méně citliví ke změnám cen a kde je riziko zneužití ve smyslu neopodstatněného zdražování, a dále v případech
- **poskytování cenových informací za časová období před a současně po zavedení eura**, tj. např. v časových řadách, srovnáních, vývojích atp., kdy by vlivem přechodu na euro bylo obtížné data porovnávat.

V rámci duálního označování cen se jeví jako obecně prospěšné uvádět vždy na výpisech přepočítací koeficient.

Vzhledem k výše uvedenému se další text zabývá zobrazovanými cenovými informacemi zvlášť **pro vlastní produkty KT, tj. cenné papíry** (kapitola Informace o cenách vlastních produktů KT) a **zvlášť pro poplatky** (kapitola Ceníky poplatků). Kromě toho je samostatná kapitola věnována veřejně zobrazovaným informacím.

Informace o cenách vlastních produktů KT

Z informací o cenách investičních produktů přichází v úvahu zejména výpisy týkající se investičních produktů, které jsou poskytovateli finančních služeb na KT zasílány klientům buď poštou v určitých intervalech, nebo (častěji) zobrazovány prostřednictvím elektronických prostředků dálkové komunikace - nejčastěji Internetu, dále výpisy o cash flow a výpisy transakcí, přehledy pokynů a informace zasílané formou SMS.

Stavové výpisy portfolia

První skupinou jsou výpisy o stavu portfolia investičních produktů sestavované k určitému datu.

Pro názornost jsou v Příloze 2 v části Stavové výpisy portfolia uvedeny příklady stavového výpisu z účtu u obchodníka s CP a z účtu podílových listů vedeného u investiční společnosti.

U stavových výpisů je z hlediska spotřebitelů účelné uvádět duálně konečné sumy součtů hodnot majetku, změn v cenách, zisku, atd. Vzhledem k nákladům duálního označování pro podnikatelské subjekty, potřebě zachovat přehlednost výpisů pro spotřebitele a s přihlédnutím k výše uvedeným charakteristikám spotřebitelů KT se **v případě stavových výpisů jako nejvhodnější varianta jeví nezavádět povinnost duálně označovat veškeré údaje o cenách a (i) formou doporučení, případně formou legislativně zakotvené povinnosti uložit poskytovatelům služeb na KT povinnost poskytnout svým zákazníkům ke dni konverze dva totožné stavové výpisy s tím, že jeden bude v Kč a druhý v EUR, přičemž výpisy mohou být doplněny informačním letákem upřesňujícím metodu přepočtu, (ii) vydat doporučení pro podnikatelské subjekty uvádět duálně ve stavových výpisech portfolia konečné sumy součtů jednotlivých kategorií¹³ a současně (iii) stanovit povinnost na stavových účtech určených pro spotřebitele uvádět přepočítací koeficient.**



Výpisy o cash flow

V případě výpisů o cash flow se jedná o výpisy zobrazující změny na peněžních účtech klientů obchodníků s cennými papíry.

Pro názornost je v Příloze 2 v části Výpisy o cash flow uveden příklad výpisu typu „cash flow“ z účtu vedeného u obchodníka s CP.

U tohoto druhu výpisu by pro spotřebitele mohlo být přínosné duálně zobrazovat počáteční a koncové stavy peněžních zůstatků, případně souhrnné položky za sledované období (v příkladu výše jsou to první čtyři položky výpisu - celkové

¹³ Alternativou je namísto formy doporučení zavést povinnost duálního označování konečných zůstatků legislativně, případně formou doporučení nebo legislativně stanovenou povinností zavést duální označování veškerých cenových údajů.

přírůstky/úbytky a počáteční/koncový stav). Zavádět povinnost duálního zobrazování všech jednotlivých položek pohybů není optimálním řešením vzhledem k tomu, že by přínosy zřejmě nepřevýšily negativa spočívající v menší přehlednosti výpisu a vyšších nákladech poskytovatelů služeb, přičemž lze předpokládat, že tyto dodatečné náklady by mohly být *in fine* přeneseny na spotřebitele.



U výpisů typu cash flow se jako optimální varianta jeví nezavádět povinnost označovat duálně veškeré údaje o cenách a (i) pro podnikatelské subjekty formulovat doporučení¹⁴ uvádět duálně konečné sumy součtů jednotlivých kategorií a (ii) stanovit povinnost na výpisech určených pro spotřebitele uvádět přepočítací koeficient.

Výpis transakcí (změn v portfoliu)

Změnové výpisy zobrazují transakce s obchodovanými finančními instrumenty za určité období.

Pro názornost jsou v Příloze 2 v části Výpisy transakcí uvedeny příklady výpisu transakcí z účtu u obchodníka s CP a z účtu u investiční společnosti.

Výpisy transakcí týkající se jednoho konkrétního investičního nástroje budou po dni € zobrazovat transakce provedené v Kč i v EUR, přičemž na jednom výpisu mohou být zobrazeny transakce týkající se několika investičních nástrojů, což dále sníží přehlednost těchto výpisů a srovnatelnost jednotlivých parametrů uskutečněných, případně i plánovaných transakcí.

V případě, že bude chtít investor srovnávat údaje týkající se transakcí s konkrétním cenným papírem, je vhodné, aby se tyto transakce zobrazovaly duálně, alespoň v těch případech, kdy výpisy budou zobrazovat transakce s určitým CP za období před zavedením eura (v Kč) a současně transakce s tímto CP za období po zavedení eura (v EUR). Současně může být pro investora matoucí, pokud se budou součtové kategorie zobrazovat po dni € pouze v EUR v případě, že budou do součtu vstupovat korunové hodnoty přepočtené na EUR za transakce přede dnem € a současně eurové hodnoty za transakce po dni €. Vhodným řešením by proto mohlo být součtové hodnoty na výpisech transakcí zobrazovat duálně.

¹⁴ V úvahu rovněž přichází možnost (namísto doporučení) stanovit povinnost duálního zobrazování konečných sum součtů.



Jako vhodné řešení se jeví nestanovovat legislativně povinnost duálního označování všech cenových údajů na výpisech transakcí, ale (i) vydat pro poskytovatele finančních služeb doporučení duálně zobrazovat cenové údaje na výpisech transakcí zobrazujících u konkrétních CP transakce provedené v Kč (před zavedením eura) a současně transakce provedené (s těmito CP) v EUR (po zavedení eura). (ii) Duálně by měly být rovněž označovány cenové údaje týkající se součtových kategorií transakcí s CP. (iii) Na těchto výpisech transakcí určených spotřebitelům by poskytovatelé FS měli povinnost uvádět přepočítací koeficient.

Výpis (přehled) pokynů

V přehledech pokynů se kromě realizovaných cen investičních instrumentů zobrazují i limitní hodnoty cen - např. ceny limitních příkazů¹⁵.

Pro názornost je v Příloze 2 v části Výpis/přehled pokynů uveden příklad výpisu pokynů zadaných spotřebitelem k účtu u obchodníka s CP.

V případě výpisů pokynů může pro spotřebitele nastat problém s pokyny, které byly zadány v době před přechodem na euro, tj. v Kč a které po přechodu na euro budou stále aktivní, přičemž cena, na kterou bude realizace těchto příkazů vázána, bude denominována a zobrazena v nové měně. Další problém může spočívat v nepřehlednosti a obtížné srovnatelnosti starých pokynů, resp. obchodů realizovaných v Kč a nových pokynů a obchodů realizovaných v EUR.



Jako vhodné řešení se jeví v případě výpisů pokynů nestanovovat legislativně povinnost duálního označování všech cen a pouze (i) formou doporučení upozornit podnikatelské subjekty na vhodnost duálního označování cen na výpisech pokynů - zejména na výpisech, kde jsou po přechodu na euro zobrazovány původní a stále platné pokyny, zadané v Kč a současně (ii) stanovit povinnost na výpisech pokynů určených pro spotřebitele uvádět přepočítací koeficient.

¹⁵ Limitní příkaz (či limitní pokyn) je příkaz k realizaci nákupu či prodeje určitého CP za podmínky dosažení (či překročení) určité ceny. Tyto příkazy slouží většinou jako příkazy stop-loss k minimalizování ztráty a to tak, že při poklesu kurzu CP na určitou hodnotu dojde automaticky k prodeji CP (resp. uzavření pozice v případě LONG pozice). Analogicky lze nastavit limitní příkaz typu stop-loss jako příkaz k uzavření otevřené SHORT pozice v případě růstu kursu CP na určitou hranici. Specifikem těchto limitních příkazů oproti příkazům běžným je to, že zůstávají v platnosti dlouhou dobu a nemusí nutně dojít k jejich realizaci (v případě, že nedojde ke změně ceny očekávaným směrem).

SMS zprávy

Formou SMS zpráv jsou nejčastěji zasílány jednoduché informace o

- o cenách CP (např. ve struktuře název CP, cena, měna) a
- o konfirmace realizovaných obchodů (např. měna, směr, název CP, kusy, cena, celkem = kusy x cena).



Vzhledem k tomu, že se v zásadě jedná o stejný typ informací, o kterým pojednávají předchozí části pojednávající o typech výpisů na KT, jeví se jako vhodné řešení nestanovovat poskytovatelům finančních služeb povinnost duálního označování cen v zasílaných SMS zprávách.

Ceníky poplatků

S ohledem na důvody uvedené v kapitole Východiska této se domníváme, že problematiku duálního označování cen poplatků, tj. cen které si účtují poskytovatelé finančních služeb, je třeba řešit odděleně od cen samotných produktů.

Vzhledem k tomu, že povinnost duálního označování cen se bude vztahovat na ceny služeb poskytovaných spotřebitelům – nepodnikatelům, nebudou ceníky za služby poskytované podnikatelským subjektům¹⁶ podléhat povinnosti duálního označování cen. **I v případě ceníků služeb poskytovaných podnikatelům je však vhodné vydat vybraným subjektům – např. BCPP - doporučení zobrazovat tyto ceníky duálně, a to především vzhledem k tomu, že ceny těchto „business-to-business“ obchodů jsou ve svém důsledku přeneseny do cen služeb určených konečným spotřebitelům.**



Cenové údaje související s poplatky, které si podnikatelské subjekty na KT účtují za své služby lze rozdělit na poplatky vyjádřené:

- 1) v absolutní výši (za transakci, časový úsek, atd.) a
- 2) v procentním vyjádření (z objemu obchodů).

Zejména ve druhém případě přichází v úvahu rovněž

¹⁶ tj. například ceníky služeb BCPP svým členům

- 3) limitní hodnoty poplatků – zde lze očekávat tendenci spíše k zarovnání než zaokrouhlení vzhledem k tomu, že limitní hodnoty bývají voleny jako „kulaté“ číslo.

Pro názornost je v Příloze 2 v části Příklad výpisu ceníku služeb uveden příklad ceníku služeb obchodníka s cennými papíry.



Vzhledem k riziku neopodstatněného navyšování cen v případě poplatků (viz kapitola Východiska) účtovaných konečným spotřebitelům se přikláníme k řešení **stanovit povinnost duálního označování všech uváděných cen poplatků účtovaných klientům i limitních hodnot (pokud jsou vyjádřeny v národní měně)¹⁷.**

V případě limitních hodnot je vhodné upravit přepočít tak, že je možné využít zarovnání částky, ovšem vždy ve prospěch klienta.

Veřejně poskytované informace

Informace o cenách produktů KT jsou poskytovány nejen subjekty působícími aktivně na KT, ale rovněž dalšími subjekty, zejména hromadnými sdělovacími prostředky.

Jedná se o

- 1) kurzovní lístky (obsahující např. tržní cenu CP, změnu kurzu ve sledovaném období, obchodovaný objem, hloubka trhu, aj.),
- 2) tiskové zprávy,
- 3) další cenové informace.



V hromadných sdělovacích prostředcích budou paralelně uváděny cenové údaje jak z finančního trhu, tak z ostatních oblastí národního hospodářství a je vhodné, aby zvolený přístup k povinnosti duálního označování cen byl konzistentní ve všech oblastech. Vzhledem k tomu, že v tuto chvíli není zřejmé, zda a které údaje budou zobrazovány duálně, **doporučujeme vyčkat na řešení této problematiky na vyšší úrovni** a konečné řešení zvolit v souladu s celkovým přístupem.


¹⁷ Zpracovatel materiálu si je vědom skutečnosti, že v případě poplatků a zejména limitních hodnot dojde postupně s největší pravděpodobností k zarovnání těchto částek na kulaté částky.



Bez přihlídnutí k výše uvedenému by vhodným řešením mohlo být vyjmout z povinnosti duálního označování cen údaje uváděné ve veřejně publikovaných kurzovních lístcích a **formou doporučení oslovit významné podnikatelské subjekty KT zveřejňující cenové informace v tisku nebo na webových stránkách, aby za účelem lepší přehlednosti a srovnatelnosti poskytovaných údajů uváděly v textech a datových sestavách cenové informace duálně tehdy, pokud jsou uváděny ceny v Kč (za období před zavedením eura) a současně obdobné informace v EUR** (za období po zavedení eura) tj. např. v časových řadách, komparacích, atp., kde by současné zobrazování starých cen v Kč a nových v EUR mohlo být matoucí.

Současně považujeme za vhodné **vydat doporučení pro organizátory regulovaného trhu zobrazovat duálně minimálně v rozsahu uzavíracích kurzů (tržních cen)**, případně další údaje, např. souhrnné informace.

Seznam použitých zkratek

BCPP	Burza cenných papírů Praha
CP	cenný papír
ČR	Česká republika
den €	den přechodu na Euro
EU	Evropská unie
ECB	Evropská centrální banka
FS	finanční služba
KT	kapitálový trh
Národní plán	Národní plán zavedení eura v České republice schválený Vládou České republiky dne 11. dubna 2007
symbol 	část textu, kde je učiněn závěr/doporučení

Příloha 1: Modelové varianty přepočtu cenových údajů z Kč na EUR

Modelové varianty přepočtu investice do podílových listů¹⁸

V modelových případech variant uvedených níže uvažujeme investora, který má v podílových listech s různou hodnotou (v závislosti na příslušné variantě) uložena aktiva v hodnotě zhruba¹⁹ 1 000 000,- Kč.

Varianta A - Nízká hodnota jednotky

Velikost jednotky (podílu) 0,8163 Kč²⁰ (≅ 0,0332275003 €)

Počet nakoupených jednotek 1 225 039

Hodnota investice 999 999,3357 Kč

Počet deset. míst ²¹	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze hodnoty investice zpět na Kč	Rozdíl v hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v %.)
4	0,0332 €	40 671,2948000000 €	999 171,6994 Kč	-827,6363 Kč	-0,082764%	1 504,7767Kč	0,150478%
5	0,03323 €	40 708,0459700000 €	1 000 074,5653 Kč	75,2296 Kč	0,007523%	150,4777 Kč	0,015048%
6	0,033228 €	40 705,5958920000 €	1 000 014,3743 Kč	15,0386 Kč	0,001504%	15,0478 Kč	0,001505%
7	0,0332275 €	40 704,9833725000 €	999 999,3265 Kč	-0,0092 Kč	-0,000001%	1,5048 Kč	0,000150%
8	0,03322750 €	40 704,9833725000 €	999 999,3265 Kč	-0,0092 Kč	-0,000001%	0,1505 Kč	0,000015%

Varianta B - Typická hodnota jednotky

Velikost jednotky (podílu) 9,2900 Kč²² (≅ 0,3781503643 €)

Počet nakoupených jednotek 107 642

Hodnota investice 999 994,1800 Kč

¹⁸ Označení níže uvedených variant investic do cenných papírů přívlastkem modelové neznemena, že hodnota investice investora v České republice ve výši 1 000 000 Kč je nejčastějším, resp. typickým případem.

¹⁹ Hodnota investice je stanovena jako součin hodnoty investiční jednotky (podílového listu) a počtu nakoupených jednotek. Vzhledem k různé výši investičních jednotek v jednotlivých variantách nemůže hodnota investice ve všech případech dosáhnout stejné hodnoty, tj. přesně 1 000 000 Kč. k uvedené hranici se však maximálně blíží a liší se nanejvýš o velikost modelové jednotky cenného papíru.

²⁰ Podílový fond ČP Invest Fond nemovitostních akcií, kurz k 24.4.2008, zdroj: www.penize.cz

²¹ Počet desetinných míst, na která se zaokrouhluje velikost jednotky v EUR.

²² Podílový fond ČSOB BANKOVNÍHO RŮSTU 1, kurz k 16.4.2008, zdroj: www.penize.cz

Počet deset. míst ²⁵	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze hodnoty investice zpět na Kč	Rozdíl v hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v %.)
4	0,3782 €	40 710,2044000000 €	1 000 127,5915 Kč	131,2587 Kč	0,013126%	132,2221Kč	0,013222%
5	0,37815 €	40 704,8223000000 €	999 995,3694 Kč	-0,9634 Kč	-0,000096%	13,2222 Kč	0,001322%
6	0,378150 €	40 704,8223000000 €	999 995,3694 Kč	-0,9634 Kč	-0,000096%	1,3222 Kč	0,000132%
7	0,3781504 €	40 704,8653568000 €	999 996,4272 Kč	0,0944 Kč	0,000009%	0,1322 Kč	0,000013%
8	0,37815036 €	40 704,8610511200 €	999 996,3214 Kč	-0,0114 Kč	-0,000001%	0,0132 Kč	0,000001%

Varianta C - Extrémně nízká hodnota jednotky

Velikost jednotky (podílu) 0,0099 Kč²³ (≅ 0,0004029796 €)

Počet nakoupených jednotek 101 010 101

Hodnota investice 999

Počet deset. míst ²⁵	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze hodnoty investice zpět na Kč	Rozdíl v hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodn. investice +/- (v %.)
4	0,0004 €	40 404,04040000 €	992 606,0605 Kč	-7 393,9394Kč	-0,739394%	124 075,7576Kč	12,407576%
5	0,00040 €	40 404,04040000 €	992 606,0605 Kč	-7 393,9394Kč	-0,739394%	12 407,5758 Kč	1,240758%
6	0,000403 €	40 707,07070300 €	1 000 050,6060 Kč	50,6061 Kč	0,005061%	1 240,7576 Kč	0,124076%
7	0,0004030 €	40 707,07070300 €	1 000 050,6060 Kč	50,6061 Kč	0,005061%	124,0758 Kč	0,012408%
8	0,00040298 €	40 705,05050098 €	1 000 000,9757 Kč	0,9758 Kč	0,000098%	12,4076 Kč	0,001241%

Z výše uvedených variant je zřejmé, že při extrémně nízké hodnotě jednotky je maximální možný rozdíl v hodnotě investice při zaokrouhlování na 6 desetinných míst zhruba 0,124076 % (cca 1 240,76 Kč) celkové investice. Ve variantě s nízkou hodnotou jednotky je maximální rozdíl nižší (0,001505 %, cca 15,05 Kč při přesnosti na 6 desetinných míst) a pro variantu typické hodnoty jednotky je rozdíl zanedbatelný (zhruba 0,0001 % , cca 1,32 Kč). V případě zaokrouhlování aktuálních hodnot podílových jednotek s přesností na 8 desetinných míst je maximální možný rozdíl zanedbatelný i v případě varianty extrémně malé jednotky (rozdíl cca 12,41 Kč, což je 0,0012 %) a v ostatních případech je ještě menší.

²³ Podílový fond ČSOB bytových družstev, kurz k 24.4.2008, zdroj: www.penize.cz

Modelový příklad přepočtu základního kapitálu a jmenovité hodnoty akcií metodou TOP – DOWN

Základní kapitál společnosti ²⁴ v Kč	59 221 084 300 Kč
Počet akcií	592 210 843
Jmenovitá hodnota akcie v Kč	100 Kč
Základní kapitál společnosti v EUR (bez zaokrouhlení)	2 410 594 875,2391 €
Základní kapitál společnosti v EUR po zaokrouhlení na 2 desetinná místa	2 410 594 875,24 €
Jmenovitá hodnota akcie v EUR (nezaokrouhluje se)	4,07050107868423 €
Počet desetinných míst jmenovité hodnoty akcie po přepočtu na EUR	14

Na Slovensku byla pro přepočet jmenovitých hodnot akcií nakonec zvolena metoda BOTTOM-UP. v analytickém materiálu Ministerstva spravodlivosti SR „Analýza možností redenominácie základného imania“ vypracovaném před přijetím konečného řešení se v rámci popisu a hodnocení metody TOP – DOWN uvažovalo o možnosti měnit hodnotu celé emise (základního kapitálu) tak, aby se zamezilo velkému množství desetinných míst u jednotlivých CP. Takovýto postup je de facto určitou „skrytou formou“ metody BOTTOM-UP.

Modelové varianty přepočtu investice do akcií metodou BOTTOM-UP

Varianta A – Extrémní varianta s velkým počtem malých jednotek (jmenovitých hodnot akcií)

V níže uvedené modelové variantě je jmenovitá hodnota akcie stanovena na 1,- Kč a základní kapitál společnosti na 9 479 710,- Kč²⁵.

Jmenovitá hodnota akcie	1,00 Kč	(\cong 0,03980325298 €)
Základní kapitál	9 479 710,00 Kč	(\cong 407050,107868 €)
Počet akcií	9 479 710	

²⁴ Základní kapitál společnosti ČEZ, a.s.

²⁵ Jedná se o společnost ŠKODA, a.s.

Počet deset. míst ²⁵	Jmenovitá hodnota akcie v EUR	Základní kapitál v EUR po přepočtu	Rekonverze zákl. kapitálu na Kč	Rozdíl absolutně	Rozdíl v %	Max. možný rozdíl v hodnotě zákl. kapitálu +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v zákl. kapitálu +/- (v %.)
2	0,04 €	400 000,00 €	9 826 800,00 €	-173 200,00 Kč	-1,732000%	1 228 350,0000Kč	12,283500%
3	0,041 €	410 000,00 €	10 072 470,00€	72 470,00 Kč	0,724700%	122 835,0000 Kč	1,228350%
4	0,0407 €	407 000,00 €	9 998 769,00 €	-1 231,00 Kč	-0,012310%	12 283,5000 Kč	0,122835%
5	0,04071 €	407 100,00 €	10 001 225,70€	1 225,70 Kč	0,012257%	1 228,3500 Kč	0,012284%
6	0,040705 €	407 050,00 €	9 999 997,35 €	-2,65 Kč	-0,000027%	122,8350 Kč	0,001228%

Varianta B – Varianta se středně velkou jednotkou (jmenovité hodnoty akcie)

V níže uvedené modelové variantě je jmenovitá hodnota akcie stanovena na 1 000,- Kč a základní kapitál společnosti na 1 000 000 Kč²⁶.

Jmenovitá hodnota akcie 1 000,00 Kč (≅ 40,705011 EUR €)

Základní kapitál 1 000 000,00 Kč (≅ 407 050,107868 €)

Počet akcií 1 000

Počet deset. míst ²⁵	Jmenovitá hodnota akcie v EUR	Základní kapitál v EUR po přepočtu	Rekonverze zákl. kapitálu na Kč	Rozdíl absolutně	Rozdíl v %	Max. možný rozdíl v zákl. kapitálu +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v zákl. kapitálu +/- (v %.)
2	40,71 €	407 100,00 €	10 001 225,70 €	1 225,70 Kč	0,012257%	1 228,3500 Kč	0,012284%
3	40,705 €	407 050,00 €	9 999 997,35 €	-2,65 Kč	-0,000027%	122,8350 Kč	0,001228%
4	40,7050 €	407 050,00 €	9 999 997,35 €	-2,65 Kč	-0,000027%	12,2835 Kč	0,000123%
5	40,70501 €	407 050,10 €	9 999 999,81 €	-0,19 Kč	-0,000002%	1,2284 Kč	0,000012%
6	40,705011 €	407 050,11 €	10 000 000,05 €	0,05 Kč	0,000001%	0,1228 Kč	0,000001%

Varianta a zobrazuje případ s extrémně malou velikostí jednotky – jmenovité hodnoty akcie ve výši 1 Kč, což je samo o sobě spíše raritou. V tomto extrémním případě je aktuální rozdíl při přepočtu jmenovité hodnoty akci s přesností na 4 desetinná místa zhruba 1 231 Kč, což představuje zhruba 0,0123 % základního kapitálu společnosti (maximální rozdíl činí cca 0,1228 %; 12 283,5 Kč). V drtivé většině případů by byl rozdíl v základním kapitálu při přepočtu a zaokrouhlování s přesností na 4 desetinná místa daleko menší (viz maximální rozdíl varianty B – 12,28 Kč). Při zaokrouhlování na 6 desetinných míst je i v případě varianty A maximální rozdíl v základním kapitálu menší než 123 Kč (0,0012 %) a v případě varianty B (středně velké hodnoty akcie) zhruba 12 haléřů.

²⁶ Akcie společnosti Českomoravské mlékárny, a.s.

Modelové varianty přepočtu investice do dluhopisů

Varianta A – Středně velká hodnota jednotky (jmenovité hodnoty dluhopisu)

V modelovém případě uvedeném níže uvažujeme investora, který má v dluhopisech s nízkou hodnotou uložena aktiva v hodnotě (zhruba) 1 000 000,- Kč

Velikost jednotky (dluhopisu) 25 000 Kč (≅ 1 017,6252696707 €)

Počet nakoupených jednotek 40

Hodnota investice 1 000 000 Kč

Počet deset. míst ⁵	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze na Kč	Rozdíl hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v %.)
0	1 018,0000	€40 720,000000000000	€ 1 000 368,2400 Kč	368,2400 Kč	0,036824%	491,3400 Kč	0,049134%
1	1 017,6000	€40 704,000000000000	€ 999 975,1680 Kč	-24,8320 Kč	-0,002483%	49,1340 Kč	0,004913%
2	1 017,6300	€40 705,200000000000	€ 1 000 004,6484 Kč	4,6484 Kč	0,000465%	4,9134 Kč	0,000491%

Z výše uvedeného modelového příkladu je zřejmé, že při jmenovité hodnotě dluhopisu ve výši 25 000 Kč je maximální možný rozdíl v hodnotě investice při zaokrouhlování na 2 desetinná místa zhruba 0,004913 % celkové investice, což představuje zanedbatelný rozdíl v hodnotě investice.

Varianta B – Nízká hodnota jednotky (jmenovité hodnoty dluhopisu)

V tomto modelovém případě uvažujeme investora, který má v dluhopisech s nízkou hodnotou uložena aktiva v hodnotě (zhruba) 1 000 000,- Kč

Velikost jednotky (dluhopisu) 10 000 Kč (≅ 407,0501078683 €)

Počet nakoupených jednotek 1040

Hodnota investice 1 000 000 Kč

Počet deset. míst ⁵	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze na Kč	Rozdíl v hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v %.)
0	407,0000	€ 40 700,000000000000	€999 876,9000 Kč	-123,1000 Kč	-0,012310%	1 228,3500 Kč	0,122835%
1	407,1000	€ 40 710,000000000000	€1 000 122,5700 Kč	122,5700 Kč	0,012257%	122,8350 Kč	0,012284%
2	407,0500	€ 40 705,000000000000	€999 999,7350 Kč	-0,2650 Kč	-0,000027%	12,2835 Kč	0,001228%

Z výše uvedeného modelového příkladu je zřejmé, že i při nízké jmenovité hodnotě dluhopisu ve výši 10 000 Kč je maximální možný rozdíl v hodnotě investice při

zaokrouhlování na 2 desetinná místa zhruba 0,001228 % celkové investice, což představuje velmi malý rozdíl v hodnotě investice.

Modelové varianty vypořádání obchodů při přepočtu tržních cen CP metodou zaokrouhlení po položkách

V modelových případech uvedených níže uvažujeme investora, který nakoupí různé CP v celkové hodnotě zhruba 1 000 000,- Kč s tím, že obchod bude vypořádán již v EUR a to s přepočtem pomocí metody zaokrouhlení po položkách.

Varianta A – Nízká tržní cena CP

Velikost jednotky (tržní cena akcie) 17,29 Kč²⁷ (≅ 0,7037896365 €)

Počet nakupovaných jednotek 57 836

Hodnota investice 999 984,44 Kč

Počet deset. míst	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze hodnoty investice zpět na Kč	Rozdíl v hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v %.)
2	0,70 €	40 485,2000000000 €	994 599,9084 Kč	-5 384,5316 Kč	-0,538462%	7 104,2851 Kč	0,710440%
3	0,704 €	40 716,5439999999 €	1 000 283,3364 Kč	298,8964 Kč	0,029890%	710,4285 Kč	0,071044%
4	0,7038 €	40 704,9768000000 €	999 999,1650 Kč	14,7250 Kč	0,001473%	71,0429 Kč	0,007104%
5	0,70379 €	40 704,3984400000 €	999 984,9565 Kč	0,5165 Kč	0,000052%	7,1043 Kč	0,000710%
6	0,703790 €	40 704,3984400000 €	999 984,9565 Kč	0,5165 Kč	0,000052%	0,7104 Kč	0,000071%

V tomto modelovém případě bylo nakoupeno $n = 57\,836$ cenných papírů (akcií) za jednotkovou cenu 17,29 Kč. Při vypořádání metodou zaokrouhlení po položkách je cena jednoho CP přepočtena na EUR např. s přesností na 2 desetinná místa (0,70 EUR – řádka č. 1 tabulky výše). Po vynásobení počtem CP ($n = 57\,836$) dostáváme konečnou sumu k vypořádání v EUR, přičemž výsledný rozdíl v ceně zaplacené za celou investici je -5 384,53 Kč (0,5385 %). Maximálně by za obdobných okolností²⁸ při zaokrouhlování s přesností na 2 desetinná místa mohlo dojít k rozdílu částky k vypořádání o 7 104,29 Kč

²⁷ Akcie spol. JČ PAPIRNY VĚTRNÍ, a.s., kurz k 24.4.2008 na RM Systém, zdroj: www.akcie.cz

²⁸ Těmito se myslí zhruba stejná cena CP, zhruba stejný přepočítací koeficient a zhruba stejně velká investovaná částka.

Varianta B – Typická²⁹ tržní cena CP

Velikost jednotky (tržní cena akcie) 550,00 Kč³⁰ (= 19,8886237072 €)

Počet nakoupených jednotek 1 818

Hodnota investice 999 900,00 Kč

Počet deset. míst	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze na Kč	Rozdíl v hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v %.)
2	22,39 €	40 705,02000000 €	1 000 000,2263 Kč	100,2263 Kč	0,010024%	223,3140 Kč	0,022334%
3	22,388 €	40 701,38400000 €	999 910,9007 Kč	10,9007 Kč	0,001090%	22,3314 Kč	0,002233%
4	22,3878 €	40 701,02040000 €	999 901,9682 Kč	1,9682 Kč	0,000197%	2,2331 Kč	0,000223%
5	22,38776 €	40 700,94768000 €	999 900,1817 Kč	0,1817 Kč	0,000018%	0,2233 Kč	0,000022%
6	22,387756 €	40 700,94040800 €	999 900,0030 Kč	0,0030 Kč	0,000000%	0,0223 Kč	0,000002%

Varianta C – velmi nízká tržní cena CP

Velikost jednotky (tržní cen warrantu) 1,02 Kč³¹ (≅ 0,0415191110 €)

Počet nakoupených jednotek 980 392

Hodnota investice 999 999,9420Kč

Počet deset. míst ⁵	Hodnota jednotky v EUR	Hodnota investice v EUR	Rekonverze na Kč	Rozdíl v hodnotě investice (v abs.)	Rozdíl v hodnotě investice (v %)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v abs.)	Max. možný rozdíl v hodnotě investice +/- (v %.)
2	0,04 €	39 215,68000000 €	963 411,6106 Kč	-36 588,2294 Kč	-3,658824%	120 426,4513 Kč	12,042647%
3	0,042 €	41 176,46400000 €	1 011 582,1911 Kč	11 582,3511 Kč	1,158235%	12 042,6451 Kč	1,204265%
4	0,0415 €	40 686,26800000 €	999 539,5460 Kč	-460,2940 Kč	-0,046029%	1 204,2645 Kč	0,120426%
5	0,04152 €	40 705,87584000 €	1 000 021,2518 Kč	21,4118 Kč	0,002141%	120,4265 Kč	0,012043%
6	0,041519€	40 704,89544800 €	999 997,1665 Kč	-2,6735 Kč	-0,000267%	12,0426 Kč	0,001204%

Při zaokrouhlování s přesností na 4 desetinná místa je v případě vypořádání obchodu s CP varianty C (velmi nízká tržní cena CP) uvedenému v příkladu maximální rozdíl 1 204,26 Kč. Při nízké hodnotě akcie uvedené ve variantě A je maximální rozdíl vzniklý zaokrouhlováním 0,0071 % hodnoty celkové investice (71,04 Kč) a v případě typické tržní ceny CP - varianta B je rozdíl ještě nižší (0,0002 %, 2,23 Kč).

²⁹ Autor materiálu si je vědom toho, že označení kurzu akcie ve výši 550 Kč přívlastkem „typický“ je problematické. Zvolená hodnota kurzu akcie však zhruba nevybočuje z obvyklých hodnot akciových kurzů titulů obchodovaných v ČR.

³⁰ Akcie spol. SETUZA, a.s., kurz k 24.4.2008 na RM Systém, zdroj: www.akcie.cz

³¹ ČEZ W SHORT, kurz k 29. dubnu 2008 na BCPP, zdroj BCPP.

Při zaokrouhlování na 6 desetinných míst je maximální odchylka u nízké tržní ceny CP (varianta A) méně než 0,7104 Kč (0,00007 %), v případě typické tržní ceny CP (varianta B) činí maximální rozdíl cca 2 haléře a ve variantě C je v námi uvažovaném případě s velmi nízkou tržní cenou CP maximální možný rozdíl zhruba 0,0012 % z celkové investice, tj. 12,04 Kč.

Modelové varianty vypořádání obchodů při přepočtu tržní ceny CP metodou zaokrouhlení výsledné částky

V modelových případech uvedených v tabulce níže uvažujeme investora, který nakoupí různé CP v celkové hodnotě zhruba 1 000 000,- Kč s tím, že obchod bude vypořádán již v EUR a to s přepočtem pomocí metody zaokrouhlení výsledné částky s přesností na 2 desetinná místa (eurocenty).

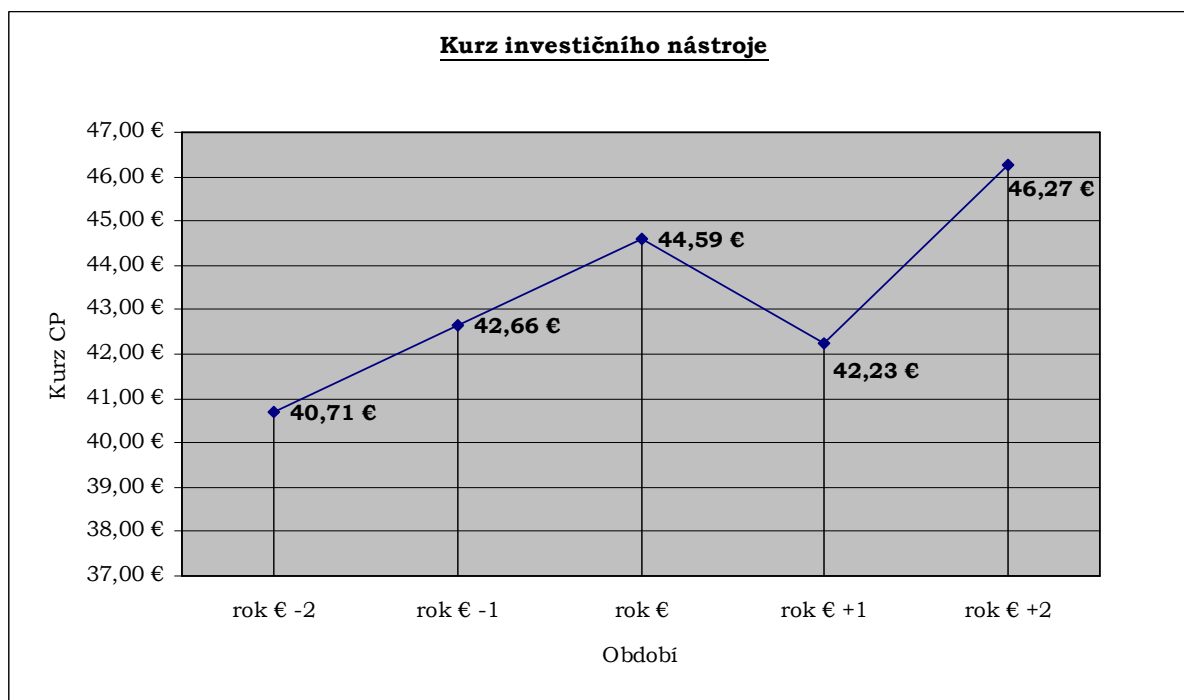
	Varianta A (nízká cena CP)	Varianta B (typická cena CP)	Varianta C (velmi nízká cena CP)
Jednotková cena CP	17,29 Kč	550,00 Kč	1,02 Kč
Počet zobchodovaných CP	57 836	1 818	980 392
Celková cena k vypořádání v Kč	999 984,44 Kč	999 900,00 Kč	999 999,84 Kč
Celková cena k vypořádání přepočtená na EUR	36 160,57134591740 €	36 157,51789976130 €	36 161,12822738120 €
Celková cena k vypořádání v EUR zaokrouhlená na 2 desetinná místa	36 160,57 €	36 157,52 €	36 161,13 €
Rekonverze zpět na Kč	999 984,40 Kč	999 900,06 Kč	999 999,89 Kč
Rozdíl v haléřích	-3,72 hal.	5,81 hal.	4,90 hal.

Maximální rozdíl vypořádávané částky v EUR oproti částce v Kč, způsobený přepočtem měn, resp. zaokrouhlováním při přepočtu se zaokrouhlováním na eurocenty, je vždy menší než 0,5 eurocentu.

Modelový přepočet výkonnosti hypotetického cenného papíru

Níže uvedená tabulka a graf zobrazují modelový výpočet a srovnání výkonnosti investičního nástroje za období předcházející a současně následující po zavedení eura. Do vzorce výpočtu, kam vstupují nové eurové i staré korunové hodnoty vstupují korunové hodnoty přepočtené na eurové ekvivalenty bez zaokrouhlení (viz tabulka); pokud se tyto staré korunové hodnoty zobrazují přepočtené v eurech (např. v grafu), zaokrouhlí se na stejný počet míst, na jaký je vykazován příslušný investiční nástroj v eurech (viz graf).

	Rok € -2	Rok € -1	Rok €	Rok € +1	Rok € +2
Tržní cena CP k 31.12 příslušného roku	1 000,00 Kč	1 048,00 Kč	44,,59 €	42,23 €	46,27 €
<i>Přepočtená hodnota historických cen vstupující do vzorce výpočtu</i>	40,7050107868278 €	42,6588513045956 €			
Roční výkonnost CP v %		4,53%	4,47%	-5,29%	9,57%
Tříletá výkonnost CP v %				3,75%	8,47%



Konverze korunového futures na index PX

Prepočítací koeficient	25,2670 Kč
Název investičního nástroje	PX FUT DEC 09
Velikost multiplikátoru	100
Nově stanovená eurová hodnota multiplikátoru	3,9577314283452700

A	B	C	D	E	F	G	H
Počet DM	Hodnota multiplikát -	Změna futures v EUR	Změna futures přepočtená zpět na Kč	Rozdíl v Kč	Rozdíl v %	Max možný rozdíl v Kč.	Max možný rozdíl v %
2	3,96	3,96000000 €	100,0573200000Kč	0,057320000 Kč	0,05732 %	0,126335	0,1263350
3	3,958	3,95800000 €	100,0067860000Kč	0,006786000 Kč	0,006786 %	0,0126335	0,0126335
4	3,9577	3,95770000 €	99,99920590000 Kč	-0,000794100 Kč	-0,000794%	0,00126335	0,0012633
5	3,95773	3,95773000 €	99,99996391000 Kč	-0,000036090 Kč	-0,000036%	0,000126335	0,0001263
6	3,957731	3,95773100 €	99,99998917700 Kč	-0,000010823 Kč	-0,000011%	0,0000126335	0,0000126
7	3,9577314	3,95773140 €	99,99999928380 Kč	-0,0000007162Kč	-	0,0000012634	0,0000012
8	3,95773143	3,95773143 €	100,0000000418Kč	0,00000004181Kč	0,00000004 %	0,0000001	0,0000001
bez zaokrouhlení	3,95773142834527	3,95773142834527 €	100,0000000000 Kč	0,000000000 Kč	0,00000 %	0,000000	0,0000000

Vysvětlivky:

Hodnota buněk ve sloupci A vyjadřuje počet desetinných míst, na které se zaokrouhluje nový multiplikátor.

Hodnota buněk ve sloupci B vyjadřuje novou hodnotu multiplikátoru při zaokrouhlení na příslušný počet desetinných míst. Jedná se o zisk/ztrátu futures (v EUR) při změně podkladového aktiva o jednotku.

Hodnota buněk ve sloupci C udává zisk/ztrátu futures v EUR při změně podkladového aktiva o jednotku. Tato hodnota je totožná s hodnotou přepočteného, nového eurového multiplikátoru.

Hodnota buněk ve sloupci D udává zisk/ztrátu futures při změně podkladového aktiva o jednotku. Jedná se vlastně o novou hodnotou multiplikátoru, která se od původní hodnoty multiplikátoru (100) liší vlivem zaokrouhlení přepočteného eurového multiplikátoru.

Hodnota buněk ve sloupci E udává o kolik Kč se změní zisk/ztráta (v důsledku zaokrouhlení multiplikátoru na příslušný počet desetinných míst) při změně ceny podkladového aktiva o jednotku.

Hodnota buněk ve sloupci F udává procentuelní změnu zisku/ztráty futures (v důsledku zaokrouhlení multiplikátoru na příslušný počet desetinných míst) při změně ceny podkladového aktiva o jednotku vůči původnímu zisku/změně futures ve výši 100. Tato hodnota jinými slovy udává procentní změnu zisku/ztráty futures neboli o kolik procent se změní zisk/ztráta futures (vlivem zaokrouhlení multiplikátoru) při změně ceny podkladového aktiva takové, která by - pokud by nedošlo ke konverzi multiplikátoru- způsobila změnu futures (zisk/ztrátu) ve výši 1%.

Hodnoty buněk ve sloupci G a H jsou alternativou buněk E a F a uvádějí maximální možnou odchylku v absolutním a relativním vyjádření za jinak stejných okolností při zhruba stejné hodnotě přepočítacího koeficientu.

Příloha 2: Příklady výpisů a ceníků služeb poskytovaných spotřebitelům na kapitálovém trhu

Stavové výpisy portfolia

Příklad výpisu z účtu obchodníka s CP (CP mimo podílových listů)

Název CP	Symbol	Množství	Kurz	Objem v tis. ks.	Majetek	Změna proti close
ST.DLUHOP. 3,55/12		160	96,70	0	1547200	0
ZENTIVA	BAAZEN	10	914,04	58,84	9140,4	-114,6
ČEZ W SHORT	CEZWS	10000	1,02	10	10200	-3000
PX FUT MAR08	PXHH8	20	1 515,00	0,01		42000
	Součet (CZK)				1566540,4	38885,4

Příklad výpisu z účtu investiční společnosti

Přehled investic:						
Produkt	Kurz 1 PL v Kč	Počet PL v ks	Hodnota majetku v Kč	Původní hodnota v Kč	Zisk v Kč	
Fond peněžního trhu	1,0787	20 891,00	22 534,64	22 305,40	229,24	
Fond státních dluhopisů	1,1588	0,00	0,00	0,00	0,00	
Fond korporátních dluhopisů	1,3280	6 133,00	8 144,56	7 958,79	185,77	
Fond smíšený	1,3110	0,00	0,00	0,00	0,00	
CELKEM			30 679,20	30 264,19	415,01	

Výpisy o cash flow

Příklad výpisu o cash flow

Počáteční stav k 31.12.2007:	1 432,40 CZK				
Přirůstky za období:	268 569,44 CZK				
Úbytky za období:	-250 186,51 CZK				
Koncový stav k 30.3.2008:	19 815,33 CZK				
Přehled pohybů					
Datum	Typ pohybu	Popis	Částka	Zůstatek	Měna
29.1.2008	Poplatek - správa zahr. CP	UNIVYC	-5,88	1 426,52	CZK
31.1.2008	Připsaný úrok		4,09	1 430,61	CZK
5.2.2008	Měnová konverze - vklad		107 686,38	109 116,99	CZK
5.2.2008	Měnová konverze - vklad		150 371,72	259 488,71	CZK
5.2.2008	Výběr peněz		-250 000,00	9 488,71	CZK
5.2.2008	Poplatek - výběr peněz		-10	9 478,71	CZK
8.2.2008	Poplatek trhu	AAA	-1,05	9 477,66	CZK
8.3.2008	Provize	AAA	-100	9 377,66	CZK
28.3.2008	Vypořádání - prodej	AAA	10 465,00	19 842,66	CZK

Výpisy transakcí (změn v portfoliu)

Příklad výpisu z účtu obchodníka z CP³² (CP mimo podílových fondů)

Symbol	Stav portfolia na začátku období			Změna portfolia				Stav portfolia na konci období			Výsledek	
	Akcie	Kurz	Majetek	Kusy	Nákup	Prodej	Výnosy	Akcie	Kurz	Majetek	Zisk	Výnos
	0			160	15005			160	96,7	15472	467	0,0311
BAAZEN	0			10	9300			10	898,06	8980,6	-319,4	-0,0343
CEZWS	0			10000	10200			10000	1,02	10200	0	0
PXHH8	0		0	20				20	1515	0	0	
CZK	0	1	0					0	1	0	0	
Součet (CZK)			0							34652,6	147,6	1,5547

Příklad výpisu z účtu investiční společnosti

Posledních 5 transakcí:									
Fond	Operace	Datum kurzu	Datum realizace	Podílů	Hodnota podílu	Poplatek	Datum platby	Bankovní účet	Var. symbol
FNE	nákup (přestup)	10.7.2007	13.7.2007	3240,42	0,9234	13,31			
FPT	odkup (přestup)	10.7.2007	11.7.2007	3240,42	1,0801	0,00			
FPT	odkup (přestup)	1.7.2007	1.7.2007	500,52	1,0764	0,00	20.7.2007	000000-0279651483/0100	5101161471
FPT	odkup	15.6.2007	15.6.2007	50,00	1,0662	0,00	20.7.2007	000000-0279651483/0100	
FPT	odkup	1.6.2007	1.6.2007	500,48	1,0694	0,00	29.5.2007	000000-0279651483/0100	

³² Zobrazený příklad výpisu z účtu u obchodníka s cennými papíry - spol. Fio holding, a.s. je zařazen do skupiny změnových účtů, a to i přesto, že zobrazuje také další informace, které by jej nejspíše posunuly např. do kategorie kombinovaných výpisů. Tuto kategorii však nezavádíme vzhledem k tomu, že výpisy poskytované zákazníkům se u jednotlivých společností vzájemně liší obsahem i formou a většina výpisů zobrazovaných na Internetu (nejen změnových) má charakter kombinovaného výpisu.

Výpis/přehled pokynů

Přehled pokynů

Obchodní pokyny											
Datum a čas	Typ	Název	Trh	Počet kusů	Cena limit	Stop cena	Měna	Platnost pokynu	Stav pokynu	Reál. kusy	Reál. cena
26.2.2008 15:58	Nákup	ERBA FUT MAR08	BCPP	1	1 020,00	-7	CZK7	26.2.2008	Propadlý	0	0
15.2.2008 8:58	Prodej	PEGAS NONWOVENS	BCPP	1 000	665	-	CZK	15.2.2008	Zrušený	0	0
5.2.2008 9:32	Prodej	AAA	BCPP	350	29,9	-	CZK	5.2.2008	Realizovaný	350	29,9
5.2.2008 9:31	Prodej	AAA	BCPP	350	29,5	30	CZK	29.2.2008	Zrušený	0	0

Ceník služeb obchodníka s cennými papíry

Příklad výpisu ceníku služeb³³

Objem realizovaného obchodu	Způsob podání pokynu		
	Internet	Call centrum, fax	Osobní makléř
do 99 999 Kč	0,50% (min. 80 Kč)	0,55% (min. 250 Kč)	1 000 Kč
100 000 – 299 999 Kč 150	150 Kč + 0,40%	150 Kč + 0,45%	150 Kč + 0,65%
300 000 – 499 999 Kč	500 Kč + 0,30%	500 Kč + 0,35%	500 Kč + 0,55%
500 000 – 999 999 Kč	1 000 Kč + 0,25%	1 000 Kč + 0,30%	1 000 Kč + 0,45%
nad 1 000 000 Kč	1 500 Kč + 0,20%	1 500 Kč + 0,25%	1 500 Kč + 0,40%

³³ Výňatek z ceníku služeb spol. Patria Direct, a.s. platný od 1.4.2008

Příloha 3: Zahraniční zkušenosti a opatření při zavádění nové měny

Přepočet základního kapitálu a hodnot cenných papírů na Slovensku

Na Slovensku byla přijata řada legislativních opatření při vyjadřování jmenovitých hodnot i tržních cen cenných papírů v nové měně. Níže je uvedený stručný přehled opatření uplatněných na Slovensku při vyjadřování majetkových hodnot cenných papírů v EUR a pro porovnání i v korunách.

Cenné papíry ve staré a nové měně se vyjadřují s určitou přesností, resp. s určitým počtem desetinných míst (viz tabulka níže):

- Jmenovitá hodnota akcií (a ostatních majetkových CP vyjma podílových listů) se na Slovensku vyjadřuje s přesností na celé koruny a v případě EUR s přesností maximálně 4 desetinná místa³⁴.
- Počáteční hodnoty podílů i aktuální hodnoty podílů v podílovém fondu se vyjadřují s přesností na 4 desetinná místa v Sk a s přesností na 6 desetinných míst v EUR³⁵.
- Počet desetinných míst, na který se vyjadřuje tržní cena akcií a derivátů v Sk ani v EUR, není regulován.
- Jmenovité hodnoty dluhopisů v EUR se vyjadřují s přesností na 2 desetinná místa³⁴.

³⁴ Podrobněji viz příslušná ust. Vyhlášky Národnej banky Slovenska ktorou sa určuje počet desiatinných miest niektorých druhov cenných papierov pri zaokrúhľovaní pri premene ich menovitej hodnoty zo slovenskej meny na eurá (v době zpracování materiálu nebyla vyhláška vyhlášena)

³⁵ Viz ust. § 41, odst. 8 zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní, v platném znění

Způsoby vyjadřování jmenovitých hodnot a tržních cen CP na Slovensku

		Aktuální hodnota (tržní cena)	Jmenovitá hodnota
Podílové listy	<i>v SK</i>	4 desetinná místa	4 desetinná místa
	v EUR	6 desetinných míst	6 desetinných míst
Akcie	<i>v SK</i>	není regulováno	celé koruny
	v EUR	není regulováno	maximálně 6 desetinných míst a současně minimálně 2 desetinná místa při zaokrouhlování směrem dolů
Dluhopisy	<i>v SK</i>	(vyjadřuje se <i>v</i> % z jmenovité hodnoty)	není regulováno
	v EUR	(vyjadřuje se v % z jmenovité hodnoty)	2 desetinná místa

Vybrané způsoby duálního označování cen na Slovensku

Na Slovensku je duální označování cen upraveno generálním zákonem³⁶, který se problematikou duálního označování cen zabývá v obecné rovině, přičemž některé další podrobnosti duálního označování cen jsou upraveny v podzákoných právních předpisech.

Požadavek duálního označování cen uvedený v generálním zákoně je pro oblast bankovníctví, kapitálového trhu, pojišťovnictví a důchodového spoření konkretizován vyhláškou Národní Banky Slovenska³⁷, která specifikuje podrobnosti stručně uvedené v dalším textu.

Duální označování cen v písemné formě

V psaném textu se na Slovensku požadavek duálního označování cen považuje za naplněný v případě, kdy je k textu

- a) přiložena příloha, na které jsou duálně zobrazené cenové údaje a přepočítací koeficient nebo
- b) je k textu přiloženo zařízení s pevně nastaveným přepočítacím koeficientem, které umožňuje obousměrný přepočet hodnot (např. internetová kalkulačka).

³⁶ Zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro Slovenskej republiky

³⁷ Vyhláška Národnej banky Slovenska, ktorou sa určuje počet desatinných miest niektorých druhov cenných papierov pri zaokrúhľovaní pri premene ich menovitej hodnoty zo slovenskej meny na eurá (v době editace materiálu nevyhlášena)

Toto řešení umožňuje poskytovatelům FS uvádět informace jedním z těchto způsobů:

- formou jednoho dokumentu, kde budou uvedeny současně ceny v nové i původní měně,
- formou dvou dokumentů, v nichž každý bude obsahovat totožné informace, avšak každý v jiné měně,
- formou jednoho dokumentu, ke kterému bude připojena příloha s přepočtem veškerých cen na novou/resp. původní měnu.
- formou jednoho dokumentu, ke kterému bude přiloženo zařízení k přepočtu cen.

Duální označování cen při přímém elektronickém přístupu k účtu

Finanční instituce nemusí na Slovensku na výpisech z účtů zobrazovaných klientům při přímém elektronickém přístupu k účtu (pomocí webového rozhraní, apod.) zobrazovat cenové údaje duálně, pokud zašlou klientovi v listinné podobě v duálním zobrazení 2 výpisy obsahující sumy zobrazovaných hodnot: jeden nejpozději měsíc přede dnem € a druhý nejpozději 3 měsíce po dni €.

Toto řešení ustavuje určitou výjimku z duálního zobrazování údajů, např. na webových stránkách, v případě, že poskytovatel FS vyhoví požadavku zaslat klientovi dva výpisy ve výše uvedených termínech.

Opatření je aplikovatelné i v České republice a svojí povahou odpovídá požadavku poskytnout svým zákazníkům ke dni € dva totožné stavové výpisy - jeden v Kč a druhý v EUR - uvedenému ve druhém bodě výčtu v kapitole č. 2 části B (Stavové výpisy portfolia).

Duální označování cen poplatků

Poplatky hrazené finanční instituci, zobrazené na výpisech, se na Slovensku považují za duálně zobrazené v případě, že je k výpisu přiložena doložka, např. ceník, na které jsou duálně zobrazeny cenové údaje (včetně přepočítacího koeficientu). Tuto doložku (duální ceník) musí poskytovatelé FS přiložit k prvnímu výpisu poskytovanému klientům v období duálního označování cen a následně pak po každé změně ceny poplatku uváděného na příslušném výpisu z účtu.

Toto opatření konkretizuje opatření uvedené výše v části Duální označování cen v písemné formě, a to pro poplatky hrazené finanční instituci. Stejně jako předchozí opatření usnadňuje duální označování cen poskytovatelům FS a působí ve smyslu větší transparentnosti poplatků za účtované služby. Mimo jiné zabraňují tomu, aby se finanční instituce vyhnuly povinnosti duálního označování cen tak, že spolu s účtovanými poplatky uvedou pouze odkaz na ceník jimi poskytovaných služeb.

Duální označování cenových informací o hodnotě investice/majetku

Za duální zobrazování výpisů z evidence informací o hodnotě investice/majetku klienta během určitého časového období v souladu se „slovenským řešením“ považuje duální zobrazení počátečního a konečného stavu.

Toto opatření opět zeslabuje požadavek duálního označování všech cenových údajů uvedený ve slovenském generálním zákoně a zavádí výjimku pro duální oceňování jednotlivých položek v evidenci majetku/investic. Smyslem opatření je umožnit finančním institucím vyhnout se nadměrným nákladům vyplývajících z duálního zobrazování všech položek výpisů z evidence majetku/investic a umožnit využití hospodárnějšího řešení.

Zhodnocení slovenských opatření - způsobů duálního označování cen

Všechna výše uvedená opatření slovenské národní banky považujeme za přínosná a aplikovatelná i v podmínkách českého finančního/kapitálového trhu. Ve své podstatě nepovedou k výraznému snížení informační hodnoty poskytovaných informací, ani k jejich nižší přehlednosti ve srovnání s požadavkem duálního označování všech cenových údajů a současně umožní poskytovatelům finančních služeb zvolit nákladově optimálnější variantu naplnění požadavku duálního označování cen. Ve všech případech se jedná o řešení, která se vyhýbají nadměrné regulaci (striktnímu požadavku duálnímu označování všech cenových údajů), kde by přínosy pro konečné spotřebitele zřejmě nevyvážily náklady způsobené finančním institucím.

Různé metody přepočtu základního kapitálu využité v ostatních zemích EU

Níže uvedená tabulka zobrazuje různé metody přepočtu základního kapitálu v různých zemích eurozóny.

Metody přepočtu základního kapitálu využité v ostatních zemích při přechodu na euro³⁸

	top-down	bottom-up	no par value
Belgie¹		√	√ ²
Kypr³		√	
Estonsko³	√ ⁴	√ ⁴	√
Fínsko¹	√		√
Francie¹	√ ⁵	√ ⁵	
Řecko¹		√	
Nizozemí¹		√	
Irsko¹	√		
Litva³		√	
Lotyšsko⁶		√	
Lucembursko¹		√	√ ²
Malta³		√	√ ⁷
Německo¹		√	√
Portugalsko¹	?	?	?
Rakousko¹		√	√
Slovensko¹	√ (pouze s.r.o.)	√ (pouze a.s.)	
Španělsko¹		√	
Itálie¹	?	?	?

- 1) státy, které přijaly euro před 1.1.2008
- 2) akcie bez jmenovité hodnoty byly povolené i před přijetím €
- 3) stát vstoupil do HMU k 1. lednu 2008
- 4) výběr je ponechaný na společnosti
- 5) od 1.1.2000 do 31.12.2001 výběr ponechaný na společnosti, od 1.1.2002 – automatická redenominace s využitím metody top-down
- 6) původně bylo plánované přijetí eura na rok 2008, ale lotyšské orgány vyhlásili že budou muset vstup do HMU odložit
- 7) pouze společnosti s variabilním základním jměním
- ?) data nejsou dostupná

Např. v Rakousku je základní kapitál akciové společnosti tvořen akciemi v hodnotě minimálně 70 000 EUR, a to buď akciemi s jmenovitou hodnotou (*Nennbetragsaktien*), nebo „no par“ akciemi (*Stückaktien*). Jmenovitá hodnota v případě prvních akcií musí být násobkem celého 1 eura a minimum jmenovité

³⁸ Tabulka byla převzata z materiálu slovenského Ministerstva financí - Analýza možnosti redenominácie základného imania spoločností na euro.

hodnoty je právě 1 euro, zatímco *Stückaktien* (nebo také *Quotenaktien*) představují podíl na základním kapitálu, který nemusí být násobkem celého eura.

Z průzkumu³⁹ vybraných zemí využívajících systém akcií bez jmenovitých hodnot vyplývá, že:

- ve všech případech byla kromě systému NO PAR akcií ponechána možnost PAR akcií (akcií se jmenovitou hodnotou),
- v žádné zemi neexistují rozdíly v zacházení s PAR akciemi (akciemi se jmenovitou hodnotou) a NO PAR akciemi (akciemi bez jmenovité hodnoty) s ohledem na převod, zástavní právo, možnost další emise, atd.,
- vždy se může základní jmění společnosti skládat buď pouze z PAR akcií, nebo pouze z NO PAR akcií (nikdy z kombinace obou typů),
- ve všech případech byla (resp. bude) poskytnuta akciovým společnostem možnost převést své stávající akcie na akcie bez jmenovité hodnoty, přičemž žádná ze zemí neuvádí restriktce v podobě časového omezení převodu, velikosti či typu společnosti, atd.,
- Německo a Estonsko uvádějí, že hlavním důvodem pro zavedení systému akcií bez jmenovité hodnoty byl přechod na euro (v případě Estonska plánovaný); v Rakousku si systém NO PAR akcií vyžádaly samy tržní subjekty, přičemž načasování změny bylo zvoleno tak, aby odpovídalo zavedení eura,
- obě země s funkčním systémem NO PAR akcií (Německo, Rakousko) uvádějí pozitivní reakce ze strany tržních subjektů s tím, že dle provedených odhadů možnost NO PAR akcií využila většina společností (v Německu více než 90 %, v Rakousku zhruba dvě třetiny všech akciových společností),
- ani jedna z obou zemí, kde byl systém implementován (Německo, Rakousko) neuvádí žádné problémy při zavádění nového systému NO PAR akcií.

³⁹ Průzkum provedený v srpnu 2009 zahrnoval Německo, Rakousko a Estonsko. Odpovědi poskytnuté estonskou stranou jsou předběžné a vychází z návrhů legislativních opatření, která ještě nebyla schválena a nevyjadřují se k praktickým zkušenostem se systémem akcií bez jmenovité hodnoty vzhledem k tomu, že Estonsko se na vstup do eurozóny v současnosti teprve připravuje.

II. Konverze úrokových sazeb po přijetí eura

II. Konverze úrokových sazeb po přijetí eura

Úvod:

Cílem dokumentu je popsat stávající praxi oficiálních a referenčních úrokových sazeb pro českou korunu a navrhnout převodní můstek pro jejich nahrazení odpovídajícími sazbami Eurozóny po přijetí eura.

Konverze referenčních úrokových sazeb je technická operace, při které jsou definovány „nástupnické“ úrokové sazby měnové oblasti EUR nahrazující stávající sazby korunové. **Jejím cílem je zachovat kontinuitu úročení podle závazných právních předpisů, rozhodnutí orgánů veřejné moci a smluv, které bylo navázáno na oficiální či referenční korunové sazby.**

Z pohledu výše sazeb bude přechod plynulý, protože v období bezprostředně před přijetím eura musí dojít ke konvergenci korunových sazeb ve vztahu k euro sazbám. Tato konvergence bude tlačena finančním trhem, který nepřetržitě hledá příležitosti tzv. arbitráže. V okamžiku (neodvolatelného) zafixování přepočítacího poměru mezi korunou a eurem je neudržitelný úrokový diferenciál na forwardových sazbách po dni přijetí eura, protože představuje bezrizikový zisk. Konvergence tak bude postupovat od dlouhodobých sazeb směrem k sazbám krátkodobým s tím jak se bude přibližovat rozhodný den přijetí eura. Poslední obchodní den pro korunu pak bude znamenat, že s výjimkou sazby jednodenních peněz (O/N) už všechny ostatní korunové úrokové sazby splynou se sazbami eurovými.

Korunové sazby – dnešní situace

Potřebě jasně definovat odpovídající protějšek čelí jednak tři oficiální sazby vyhlášené ČNB (diskontní sazba, repo sazba a lombardní sazba), jednak soubor referenčních tržních sazeb CZEONIA a PRIBOR/PRIBID. Tyto jednotlivé sazby lze přiblížit následovně:

Diskontní sazba je sazba, za kterou si domácí banky mohou uložit přebytečnou likviditu u ČNB se splatností tzv. přes noc (O/N); prakticky vytváří dno pro pohyb jednodenních sazeb na mezibankovním trhu

Repo sazba	je maximální sazba, za kterou ČNB stahuje v repo tendrech volnou likviditu z mezibankovního trhu se splatností dva týdny (2W); je považována za klíčovou měnově politickou sazbu ČNB
Lombardní sazba	je sazba uplatňovaná v rámci tzv. marginální zápujční facility, za kterou si banky mohou vypůjčit od ČNB potřebnou likviditu se splatností přes noc (O/N); zrcadlově k diskontní sazbě vytváří strop pro pohyb jednodenních sazeb na mezibankovním trhu
CZEONIA	(Czech Overnight Index Average) je vážený průměr úrokových sazeb všech jednodenních depozit (O/N) uložených referenčními bankami na mezibankovním trhu za daný obchodní den
PRIBOR	(Prague Interbank Offered Rate) je referenční hodnota úrokových sazeb se splatnostmi 1 den (O/N), 1 a 2 týdny (1W, 2W), 1, 2, 3, 6 a 9 měsíců (1M, 2M, 3M, 6M a 9M) a 1 rok (1Y) fixovaná z kotací referenčních bank pro prodej depozit (offer) v 11:00 místního (pražského) času
PRIBID	(Prague Interbank Bid Rate) je sazba počítaná podle stejných pravidel jako PRIBOR, pouze s tím rozdílem, že se vychází z kotací pro nákup depozit (bid); nepsaná uzance udržuje rozpětí mezi sazbami PRIBOR a PRIBID se stejnou splatností na hodnotě 10 bp p.a., ovšem v „post-lehmanovské“ době se v důsledku napětí na finančních trzích tento dlouhodobý vztah rozvolnil a stávající rozpětí je širší (30-35 bp p.a.)

Eurozóna a její úrokové sazby

Hledání jednotlivých „zrcadlových“ protějšků stávajících korunových sazeb nepředstavuje zásadní problém. ECB ve svém instrumentáriu pracuje se sazbami, které obsahově odpovídají oficiálním sazbám ČNB, tj. Deposit Facility Rate (naše diskontní sazba), Minimum Bid Rate in Refinancing Operations (naše repo sazba, byť v případě ECB jsou repo tendry vyhlašovány pro dodávání likvidity) a Marginal

Lending Facility Rate (naše lombardní sazba). ECB zároveň počítá i sazbu EONIA ve stejné logice jako ČNB počítá CZEONIA sazbu.

Stejně tak peněžní trh kotuje splatnosti, ze kterých EBF (Evropská bankovní federace) počítá referenční fixing Euribor. Oproti českému korunovému trhu existuje širší množina splatností, pro které je fixing vyhlášován, a zároveň chybí jednodenní splatnost. K dispozici pak vůbec nejsou fixingy pro stranu nákup depozit (ekvivalent PRIBID fixingů). Možné řešení těchto mezer je navrženo v následující části.

Návrh konverzního předpisu

Pro lepší přehlednost shrnujeme problematiku možné konverze sazeb do jednoduchého konverzního předpisu v následující tabulce:

STÁVAJÍCÍ CZK SAZBA	OČEKÁVANÁ NÁSTUPNICKÁ EURO SAZBA	POZNÁMKA
diskontní sazba	Deposit Facility Rate	
2W repo sazba	Euro Base Rate	Minimum Bid Rate in Main Refinancing Operation
lombardní sazba	Marginal Lending Facility Rate	
CZEONIA	EONIA	
PRIBOR O/N	EONIA	EBF nekotuje O/N Euribor
PRIBID O/N	EONIA	EBF nedefinuje Euribid
PRIBOR 1W – 1Y	Euribor	
PRIBID 1W – 1Y	bez nástupnictví nebo Euribor -10 bp p.a.	EBF nedefinuje Euribid, CZK trh standardně kotuje PRIBOR/PRIBID spread ve výši 10 bp p.a.

Jak bylo naznačeno výše, dvě sazby zasluhují bližší pozornost:

- **PRIBOR O/N nemá svůj přirozený protějšek**, protože Euribor O/N není vůbec kotován. Nejbližší vhodnou aproximací této jednodenní sazby je EONIA. Totéž platí pro PRIBID O/N. I u něj by nástupnickou sazbou měla být sazba EONIA. Protože EONIA je průměrem skutečně uzavřených obchodů, nemá smysl rozlišovat stranu PRIBOR a PRIBID ve smyslu spreadu mezi nimi.

- **EBF nedefinuje Euribid.** U sazeb PRIBID⁴⁰ proto nelze očekávat přímočaré nástupnictví. Nabízí se v zásadě dvě alternativní řešení. První řešení znamená ještě před termínem zavedení eura provést úplnou eliminaci sazeb PRIBID a jejich odvozenin ve smlouvách a oceňovacích modelech, které domácí banky používají. Adaptační proces na svět bez sazeb PRIBID lze spustit okamžitě; záleží na každé jednotlivé bance jakou alternativní konstrukci sazeb zvolí. V zásadě by asi mělo jít o nahrazení PRIBIDu sazbou PRIBOR upravenou o určité rozpětí. (Historicky používaný bid/ask spread je 10 bp p.a.) Po přijetí eura dojde pouze ke konverzi PRIBOR → Euribor v rámci individuálních konstrukcí, úpravy spreadu zůstanou v pravomoci bank. Druhé možné řešení je vyhlásit za nástupnickou sazbu PRIBIDu sazbu na základě předpisu Euribor minus etablovaný spread. To by znamenalo nahradit individuální cenové konstrukce jednotlivých bank podle předchozího řešení jedním všeobecně platným vzorcem. Toto řešení ovšem zbytečně odebírá bankám možnost diskrečního rozhodování v rámci jejich business modelu. Za současné situace na finančních trzích by navíc nebylo možné standardně využívaný vzorec $PRIBID = PRIBOR - 10 \text{ bp p.a.}$ využít, protože došlo ke značnému rozšíření spreadů. Plošně nastavený spread je proto suboptimální řešení.

Mělo by být zájmem bank preferovat řešení první, tj. na individuální bázi opustit PRIBID a nahradit jej např. vzorcem PRIBOR minus spread podle jejich vlastního uvážení. Řešením je proto včasná aktivní komunikace mezi Českou bankovní asociací coby zastřešujícím profesním sdružením bankovního sektoru a jednotlivými bankami, případně dalšími subjekty. Smyslem je upozornit banky na to, že přijetím eura zmizí stará struktura korunových referenčních sazeb, přičemž v nové struktuře eurových referenčních sazeb nebudou některé původní sazby obsaženy. ČBA v této souvislosti vydá doporučení, aby banky provedly revizi svých smluvních vztahů, do nově uzavíraných smluv již nevkládaly sazby PRIBID a smlouvy, které svým horizontem přesahují zavedení eura a jsou navázány na PRIBID, opatřily dodatkem ošetřujícím referenční sazbu.

⁴⁰ Zpracovatel metodiky oslovil Českou bankovní asociaci s žádostí o informaci o využívání sazeb PRIBID v praxi. Z odpovědi asociace vyplynulo, že sazba PRIBID není vnímána jako příliš významná, nicméně existují některé peněžní ústavy s touto sazbou pracující a mají na ni navázáno např. úročení účtů některých svých klientů. Poté, co bude v České Republice znám fixní cílový termín zavedení eura bude tedy nutné přijmout v této oblasti konečné řešení.

Tento moment aktivního zapojení bankovních institucí do procesu, kterým se řeší problém „chybějícího následníka“, se stal součástí přístupu uplatněného při zavádění eura ve Slovenské republice. Klíčový zákon č. 659/2007 (tzv. generální zákon) totiž výslovně odkazuje na neexistující (!) sazby EURIBID⁴¹. Takové obecné ustanovení pochopitelně vytváří potenciál pro případné spory mezi účastníky smluvních vztahů, ve kterých je referenční sazbou BRIBID. Nebyl však nastaven žádný právně závazný postup, jak postupovat při řešení takových sporných situací. Bankovní asociace SR pouze doporučila svým členům, aby nové klientské smlouvy byly uzavírány již s ohledem na nástupnické sazby, tj. bez referencí na sazby BRIBID, a staré smlouvy, ve kterých dosud figurovaly tyto dotčené sazby, aby byly opatřeny odpovídajícím dodatkem, případně rozvázány. Údajně se banky působící ve Slovenské republice neselekaly s odmítavou reakcí klienta při aplikaci tohoto přístupu.

Důležité zastřešující formulace

V relevantním předpise, který problematiku konverze úrokových sazeb upravuje, by měly být explicitně zmíněny dva následující body, aby se předešlo nedorozumění a dohadům:

- sazbě PRIBOR odpovídá vždy sazba Euribor s odpovídající lhůtou splatnosti
- přijetí eura a konverze úrokových sazeb
 - nemá vliv na dokončení úročení podle původní úrokové sazby nastavené pro úrokové období, které začalo před přijetím eura a které skončí po přijetí eura
 - nemá vliv na úročení po zavedení eura, pro které je rozhodující výše úrokové sazby z období před zavedením eura

⁴¹ V § 17 odstavci 3 tohoto zákona se doslova říká (zvýraznění přidáno): „Kde sa v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch, v rozhodnutiach orgánov verejnej moci, zmluvách alebo iných právnych prostriedkoch používajú referenčné úrokové sadzby alebo finančné indexy, ktoré sú odvodené od úrokových mier alebo iných parametrov pri obchodoch s peňažnými prostriedkami v slovenskej mene na bankovom peňažnom trhu v Slovenskej republike, najmä referenčné úrokové sadzby **SKONIA, BRIBOR alebo BRIBID**, odo dňa zavedenia eura sa tým rozumejú príslušné referenčné úrokové sadzby **EONIA, EURIBOR alebo EURIBID** s príslušnou lehotou splatnosti, alebo iné príslušné referenčné sadzby a finančné indexy odvodené od úrokových mier alebo iných parametrov pri obchodoch s peňažnými prostriedkami v eurách na bankovom peňažnom trhu v eurozóne.“

K první formulaci je pochopitelně nutno přistupovat s výhradou toho, jak nakonec bude upraveno nástupnictví po jednodenní sazbě PRIBOR O/N, které chybí její ekvivalent v eurové oblasti.

Druhá formulace zdůrazňuje kontinuitu úročení bez ohledu na změnu měnové jednotky. Jinými slovy, eurové sazby se v existujících obchodech a smlouvách začnou uplatňovat až v okamžiku, kdy první den příslušného úrokového období připadne nejdříve na den přijetí eura.

Příklad

Předpokládejme *arbitrárně*, že euro již bylo zavedeno k 1.1.2008 a přepočítací poměr byl stanoven 24,567 (arbitrární hodnota). Dluhopis s pohyblivou úrokovou sazbou PRIBOR 1M + 20 bp p.a. fixuje sazbu vždy k 17. dni v měsíci. Relevantní úrokové období „přes den €“ je vymezeno 17.12.2007 – 17.1.2008 (tj. 31 kalendářních dnů). PRIBOR 1M byl k 17.12.2007 zafixován ve výši 4,03 % p.a. Jak by vypadalo cash flow tohoto dluhopisu v lednu, pokud investor držel CZK 100 milionů nominální hodnoty?

17.1.2008 by vyplatil dluhopis kupon ve výši eur 14.826,80. To odpovídá výši korunového kuponu CZK 364.250 (= CZK 100mio * (4,03%+0,2%) * 31 / 360) převedeného do eur fixním přepočítacím poměrem (24,567). Žádné další vlivy na velikost kuponu se neuplatní! Následující úrokové období 17.1.2008 – 17.2.2008 už začalo po dni přijetí eura. Nominální hodnota se přepočítala do eur (4.070.501,08 = CZK 100 mio / 24,567) a nová (nástupnická) úroková sazba Euribor 1M byla fixována k 17.1.2008 ve výši 4,23 % p.a. Úrokové cash flow k 17.2.2008 (31 kalendářních dnů v úrokovém období) by tak činilo eur 15.527,83 (= 4.070.501,08 * (4,23%+0,2%) * 31 / 360).

Příklad je ryze ilustrativní s cílem doložit, že konverze sazeb je ryze technická záležitost bez vlivu na ostatní parametry obchodu a jako taková je **tržně neutrální**.

**III. Metodika přepočtu zůstatků na účtech
vč. zaokrouhlování, teze přechodu platebního styku na euro**

III. Metodika přepočtu zůstatků na účtech vč. zaokrouhlování

Základní principy přepočtu zůstatků na účtech bank

Pravidla pro přepočet zůstatků na účtech bank jsou stejná jako obecná pravidla pro zaokrouhlování peněžních částek při přechodu na euro. Zůstatky se vydělí stanoveným kursem. Výsledná částka se zaokrouhlí na celé centy tak, že je-li v částce vyjádřené v eurech na třetím desetinném místě číslice 0 až 4, zaokrouhluje se dolů, jinak se zaokrouhluje nahoru.

Příklad:

Zůstatek v EUR po přepočtu daným kursem

Kurs:	24,3187	24,3189	24,567
Zůstatek v CZK			
10,00	0,41	0,41	0,41
120,00	4,93	4,93	4,88
1 456,85	59,91	59,91	59,30
57 000,00	2 343,88	2 343,86	2 320,19
465 305,28	19 133,64	19 133,48	18 940,26
5 000 000,00	205 603,10	205 601,40	203 525,05
180 000 000,00	7 401 711,44	7 401 650,57	7 326 901,94
500 000 000,00	20 560 309,56	20 560 140,47	20 352 505,39

Banky mohou přepočtené zůstatky upravit, pouze však ve prospěch klienta. Obdobný přístup mohou banky aplikovat v případě přepočtu ceníků jednotlivých produktů.

Aplikace duálního označování cen (event. řešení výjimek pro spec. produkty)

Duální označování cen se bude vztahovat i na ceníky bank. Banka uvede ceny v CZK a přepočtené ceny v EUR v rámci jednoho ceníku nebo vytvoří dvě verze ceníku – jednu s cenami v CZK a druhou s cenami přepočtenými do EUR, přičemž struktura obou ceníků musí být stejná. Součástí ceníku musí být rovněž údaj o přepočítacím koeficientu.

Způsob informování občana před €-day o stavu na účtech

Klient standardně získává informaci o zůstatku na svém účtu z výpisu z účtu. Na výpisech z účtů vedených v CZK uvede banka v souladu s obecnými pravidly pro

duální označování cen a peněžních částek (zahájení nejpozději 1 měsíc od stanovení přepočítacího koeficientu, tj. cca od 1.8. daného roku) až do 31.12. kromě počátečního a koncového zůstatku účtu v CZK též počáteční a koncový zůstatek účtu v EUR přepočtený podle stanoveného principu přepočtu zůstatků na účtech.

V souladu s NP pro zavedení eura se nebude duálně označovat každá položka výpisu. Takové opatření by si vyžádalo příliš velké náklady, neodpovídající poměrně malému efektu. V případě dalších informačních kanálů (např. elektronické bankovníctví, informace přes mobilní telefon, telefonické bankovníctví apod.) poskytnou banky informace dle vlastního uvážení.

Formulace základních doporučení pro ostatní subjekty finančního sektoru v oblasti vedení účtů

Doporučuje se, aby ostatní subjekty finančního trhu (pojišťovny, kampaňky apod.) postupovaly v oblasti vedení účtů obdobně jako banky.

Závěr

NKS (PSFS za finanční sektor) zajistí informování veřejnosti o opatřeních, která jsou společná pro všechny banky a jejich klienty. Jednotlivé banky zajistí informování svých klientů jak o společných opatřeních, tak o specifických záležitostech konkrétní banky.

Zavedení eura si vyžádá výrazné změny v IT systémech bank. Při rozhodování o opatřeních je třeba mít na paměti fakt, že požadavky na lepší komfort pro klienty mohou vyvolat výrazné zvýšení nákladů bank, které se často následně nepřímo projeví ve zvýšení nákladů pro klienty.

Příloha: Přejchod od korunového k eurovému bezhotovostnímu platebnímu styku

Bezhotovostní platební styk a související oblasti

1. Změny v národní infrastruktuře

Současný stav

Nejdůležitějším prvkem bezhotovostního platebního styku v národních podmínkách ČR je systém CERTIS, systém mezibankovního platebního styku, který vlastní a provozuje ČNB. V současné době je tento systém jediným, který v ČR zajišťuje mezibankovní platební styk v českých korunách.

Výhled

Vzhledem k tomu, že je více než 95 % všech plateb platbami „domácími“, tedy převáděnými mezi bankami v rámci ČR, bude účelné zachovat funkce systému CERTIS i pro stejný typ plateb v budoucnu, ovšem denominovaných v nové „domácí“ měně, v eurech.

Otázky k řešení

Bude nutné zvážit všechny aspekty, které budou platné v době zavedení eura v ČR, zejména pak aspekty technické (rychlost zpracování, kapacita komunikací) a ekonomické (cena za zúčtování jedné položky).

Na základě stanovisek komerčních bank (potažmo vlastníků českých komerčních bank) v tom smyslu, zda budou mít zájem využívat v dostatečné míře „domácí“ systém, či zda využijí služeb některého z budoucnu existujících pan-evropských systémů, posoudí Česká národní banka budoucnost systému CERTIS (bude mít možnost ho upravit podle nových podmínek a provozovat po dobu 4 let).

2. Zapojení do pan-evropských systémů

Současný stav

V současné době není Česká národní banka zapojena do činnosti systému TARGET2 (T2), který je provozován Systémem evropských centrálních bank (ECB + národní centrální banky EU).

Banky v ČR již v současné době využívají služeb některých pan-evropských clearingových a zúčtovacích systémů (např. EURO 1, STEP 2).

Výhled

Česká národní banka se pravděpodobně v roce předcházejícím roku vstupu ČR do eurozóny zapojí do práce systému T2 (její účast je po zavedení eura v ČR povinná).

Otázky k řešení

Bude na rozhodnutí komerčních bank působících v ČR zda se zapojí jako přímí účastníci do mezibankovního přeshraničního pan-evropského platebního a zúčtovacího systému T2. Přes tento systém budou i v okamžiku vstupu ČR do eurozóny s vysokou pravděpodobností realizovány mezibankovní obchody v eurech v rámci EHP.

Možné přístupy: ČNB nařídí komerčním bankám být přímými členy T2 s plnou funkčností (jako ve Slovinsku), nebo s neuvedenou adresou BIC (jako na Slovensku).

Komerční banky posoudí své zapojení do ostatních pan-evropské clearingových systémů, které budou již v té době s největší pravděpodobností splňovat standardy SEPA. Jejich rozhodnutí bude s největší pravděpodobností určeno faktem, na které pan-evropské systémy budou připojeni vlastníci současných komerčních bank.

Za současných podmínek se jako ideální řešení jeví následující postup: většina plateb by byla realizována jako dosud v rámci ČR prostřednictvím systému mezibankovního platebního styku CERTIS, který by byl zároveň členem jiných clearingových systémů. Podle dnešního názoru komerčních bank by takové řešení snížilo transakční náklady na jednu platbu směřovanou přes hranice. Komerční banky by pak mohly mít pouze jeden vstupní bod pro platební styk, ať již v rámci ČR, nebo pro přeshraniční oblast.

Bude nutné realizovat i změny v rámci dalšího velkého zúčtovacího systému, a to centra pro platební karty (GPE). Prostřednictvím tohoto centra se zúčtovávají nejen transakce obchodníků, ale i hotovostní operace prováděné prostřednictvím bankomatů. Návazně provozovatelé ATM a POS terminálů budou muset zajistit úpravu jejich zařízení na práci s novou měnou.

3. Další oblasti

Cenné papíry

Změny zasáhnou i všechny systémy obchodování s cennými papíry, když hodnoty všech cenných papírů vedených v domácí denominaci bude nutné přepočítat. Zároveň bude nutné vyřešit přepočet historických hodnot CP z doby platnosti národní měny, aby bylo možné získat souvislou řadu hodnot k odhadu výkonnosti těchto CP. Způsob přepočtu je navrhnut a řešen v rámci souhrnné metodiky pro přepočet produktů kapitálového trhu.

Je nutné zvážit další postup centrální banky v oblasti cenných papírů. Do úvahy přichází další využívání Systému krátkodobých dluhopisů (SKD), jehož prostřednictvím ČNB poskytuje vnitrodenní úvěr komerčním bankám. S tím souvisí nutnost přípravy na přechod SKD na euro a jak je uvedeno výše, určení přepočtu hodnoty všech cenných papírů vedených dosud v národní měně a přepočet historických hodnot CP z doby platnosti národní měny. Problematiku přechodu tržních cen (kurzů) cenných papírů, stejně jako jmenovitých hodnot, řeší metodiky přechodu KT z Kč na euro.

Pozornost je třeba věnovat účasti ČNB v novém systému Collateral Central Bank Management (CCBM2) vytvářenému Eurosystemem pro jeho kreditní operace. Na rozdíl od dosud využívaného CCBM(1) není účast národních bank v CCBM2 povinná, centrální banky EU však v blízké budoucnosti budou muset svůj postoj k účasti vyjádřit.

Další důležitým systémem, který je třeba vzít do úvahy, je TARGET2 Securities systém (T2S) pro vypořádání transakcí s cennými papíry. Projekt T2S schválil Governing Council ECB v červenci 2008. Byly ustaveny oficiální řídicí struktury projektu, ve kterých se účastní i budoucí účastníci. V červenci 2009 podepsaly centrální banky eurozóny a 27 centrálních depozitářů z eurozóny i dalších evropských zemí tzv. Memorandum of understanding, ve kterém jsou zakotveny základní principy projektu a účast podepsaných v něm.

Registry dlužníků

Dalšími systémy, které bude nutné na změnu připravit, budou všechny registry dlužníků. Sám přepočet závazků nebude jistě obtížný, ale bude nutné předem prověřit ještě komunikační kanály mezi jednotlivými bankami a provozovateli registrů.

Stát bude muset vydat se značným předstihem zákony (včetně obecného zákona pro zavedení eura, příp. další právní normy), které upraví pravidla výpočtu daní a jejich zaokrouhlování, vedení podrozvahového účetnictví bank pro PZT (přísně zúčtovatelné tiskopisy jak šeky, šekové knížky, ale i např. i stravenky závodního stravování), atd. Podobný problém bude nutné vyřešit v oblasti výkaznictví a statistiky proto, aby se jimi mohly všechny ekonomické subjekty řídit již ode dne změny domácí měny z CZK na EUR.

Česká pošta, s.p.

Změny se budou týkat i spolupráce bank s Českou poštou v oblasti SIPO a poštovních poukázek. Ze strany České pošty je možné očekávat modifikaci smluv a případně technických specifikací (rozsah takových úprav je v současné době složité odhadnout).

4. Změny v komerčních bankách

Současný stav

Jako domácí měna, ve které je vedena převážná většina účtů klientů v bankách působících v ČR, je česká koruna.

Výhled

Je třeba provést „hromadnou změnu“ z CZK na EUR ve všech bankovních systémech, které vedou účty (včetně příslušných trvalých instrukcí vydaných klientem k účtu), nebo zpracovávají transakce (systémy platebního a zúčtovacího styku), a to k datu zavedení eura jako domácí měny (pravděpodobně v noci z 31.12. jednoho roku na 1. 1. roku následujícího).

Samotná konverze však bude zahájena již implementací duálního zobrazení zůstatků na účtech. V souladu se schváleným Národním plánem zavedení eura by měl být duálně zobrazen pouze počáteční a konečný zůstatek, protože v okamžiku zahájení duálního zobrazování bude znám sice přepočítávací koeficient, ale ten se bude poněkud lišit od aktuálního kurzu, což by mohlo způsobovat různá nedorozumění zejména při směnárenských operacích. Duálnímu zobrazení by neměly podléhat hotovostní stvrzenky, ať již z pokladen, nebo z bankomatů, kde by uvedení druhé měny působilo kontraproduktivně. Pokud by hotovostní stvrzenky měly podléhat duálnímu zobrazování, muselo by být na stvrzence uvedeno, že vyjádření v euru slouží pouze pro orientaci.

Při přípravě na konverzi je nutné připravit všechny systémy, pracující s kurzovním lístkem na reciproční logiku zobrazení a přepočtu. Zatímco je na kurzovním lístku ČNB zobrazována CZK jako slabá měna (1 CM = X.Y CZK), po konverzi se změní EUR na silnou měnu (1 EUR = Y.X CM). Tuto změnu bude vhodné implementovat i na zobrazení kurzovních směnárenských tabulí.

Otázky k řešení

Podrozvahové účty 9. účtové třídy – je třeba očekávat jisté komplikace, nutné najít řešení. Hlavní problém spočívá ve skutečnosti, že v podrozvaze jsou kromě finančních hodnot (které bude nutné konvertovat) i kusy přísně zúčtovatelných tiskopisů, formulářů šeků, směnek a dalších, které konvertovat nelze. Protože podrozvaha je většinou implementována v systému jednoduchého vedení účetnictví, nelze většinou použít ke kontrole standardní účetní kontroly.

Plánování odvodů hotovostí do centrální banky - transakční systémy lze poměrně jednoduše adaptovat na euro proto, že tato měna již existuje a tyto změny lze v některých případech implementovat v předstihu. CZK jako měna zanikne naráz, pro pokladní operace zůstane ještě platná po dobu prekluze CZK.

Konverze produktů - stanovit správnou strategii. Samotnou výměnou CZK za EUR nezaniknou ani některé ostatní produkty, jako jsou šeky, směnky a ostatní materializované produkty. Zvláště komplikovaná může být změna CZK na EUR například ve vkladních knížkách, kde při rozdílnosti záznamů v bankovním systému a vkladní knížce platí záznam v knížce. Pro konverzi částek šeků denominovaných před okamžikem zavedení eura, tedy původně v CZK, bude rovněž vhodné stanovit podmínky a případně termín ukončení proplácení jejich protihodnoty v EUR. Proplácení všech šeků denominovaných v CZK musí proběhnout v eurech, je-li požadována výplata v hotovosti. Ostatní produkty, vedené v dematerializované podobě, budou přepočítány ke dni € přepočítacím koeficientem fixním v bankovních systémech.

Platební karty - do posledního okamžiku budou platební karty fungovat v CZK a po změně měny fungovat v eurech. Totéž je nutné zohlednit pro kanály elektronického bankovníctví, kde je více než jisté, že bezprostředně po dni konverze může nastat přetížení systémů tím, že se klienti budou chtít přesvědčit o nových zůstatcích.

Stanovení limitů jednotlivých zůstatků a operací – konverzí CZK na EUR vzniknou parametry spojené s účty, které nebudou „okrouhlé“, "hladké" (např. limity pro debetování účtu, převod kreditního zůstatku při dosažení limitu apod.). Této otázce

je nutné věnovat zvýšenou pozornost i pro oblast podpisových vzorů, kde správné určení limitu může být rozhodující v případných soudních sporech. Bude vhodné stanovit jednotnou metodiku, aby nebylo třeba přepočítat podobné limity s přesností na jeden eurocent.

5. Komunikace

Komunikaci je zapotřebí zahájit především v okruhu zaměstnanců bank proto, aby byli připraveni zvládnout nejrůznější dotazy klientů. Protože se nelze připravit na jakýkoliv dotaz, musí být v rámci banky zřízena "horká linka", případně pracoviště Helpdesku. Žádný zaměstnanec banky, který běžně přichází do styku s klienty, by neměl zůstat neproškolen.

Komunikace mimo banky bude v souladu s Národním plánem zavedení eura probíhat v režii Ministerstva financí ve spolupráci s Českou národní bankou. Strategie bude volena tak, aby především rozptylovala případné obavy obyvatelstva. Vysvětlující kampaň by se měla zaměřit i na školní mládež, která je otevřenější ke změnám a může svoje vědomosti předávat dále i v rámci rodiny.

Komerční banky se budou muset soustředit na vzdělávání svých klientů rovněž s ohledem na měnící se standardy platebního styku v rámci EHP, kterým se bude nutné podřídit i v ČR. Část kampaně realizovaná ve finančním sektoru by se měla zaměřit na zakládání nových účtů proto, aby se z oběhu stáhla pokud možno všechna hotovost, což by výrazně snížilo náklady na přechod CZK → EUR.